Združenie domových samospráv (EIA/SEA)

Od:	Združenie domových samospráv (EIA/SEA) <eia@samospravydomov.org>
Odoslané:	piatok, 6. októbra 2023 12:02
Komu:	oszp.RS@minv.sk
Kópia:	zds-mailing-list@googlegroups.com; 'Jan Tkac'; 'Mikuláš Janovský'; 'Vlado Žúbor'; 'Dusan Bukovan'
Predmet:	OU-RS-OSZP-2023/014316-032 (EIA: Winkelmann Building + Industry výrobný závod pre zásobníky vody v Rimavskej Sobote)
Prílohy:	Odpoveď na žiadosť info 180-2023.pdf; Upovedomenie o prijatí podnetu 1.pdf; Upovedomenie o prijatí podnetu 2.pdf

Odvolanie voči rozhodnutiu Okresného úradu Rimavská Sobota zo zisťovacieho konania č. OU-RS-OSZP-2023/014316-032

Voči rozhodnutiu Okresného úradu Rimavská Sobota č. OU-RS-OSZP-2023/014316-032 zo dňa 02.10.2023 sa odvolávame z dôvodu nedodržania účelu zisťovacieho konania podľa §2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie pričom napadnuté rozhodnutie nespĺňa všetky náležitosti rozhodnutia podľa §46 správneho poriadku nakoľko nebolo zosúladné s inými právnymi predpismi a za týmto účelom nebol zistený plný skutkový stav veci.

Dôvodom odvolania nie je postup úradu ani podklady rozhodnutia či výhrady k nim; dôvodom odvolania je samotná objektívna skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie nie je v súlade s viacerými právnymi predpismi bez ohľadu na postup úradu, ktorý k takémuto rozhodnutiu predchádzal a bez ohľadu na podklady, ktoré si úrad pre rozhodnutie zabezpečil. Dôvodom odvolania je samotná skutočnosť nesúladu so zákonmi a inými právnymi predpismi ako aj skutočnosť, že tento nesúlad nebol v odôvodnení riadne vysvetlený a že vyplýva aj zo samotného obsahu administratívneho spisu.

1) Podľa §46 správneho poriadku „*Rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a os“tatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.*“

   Právnymi predpismi, s ktorými nebolo napadnuté rozhodnutie zosúladené sú: Aarhuský dohovor vyhlásený v zbierke zákonov pod č.43/2006, Smernica o EIA zverejnená v zbierke európskych právnych aktov, zákon o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z. a zákon o životnom prostredí č.17/1992 Zb.

   Podľa §2 písm. b zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie je účelom zisťovacieho konania najmä „zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovaného strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie“; podľa písm.e je to najmä „*získať odborný podklad na schválenie strategického dokumentu a na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.*“; a podľa písm.d je to najmä „*určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia*“ s legislatívnym odkazom na zákon o životnom prostredí č.17/1992 Zb.

   Uvedený účel zákona nebol dodržaný resp. zisťovacie konanie bolo vedené spôsobom, ktoré neviedlo aplikácii procesných noriem v zmysle čl.152 ods.4 Ústavy SR tak, aby výsledok konania zabezpečil účel zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Rozhodnutie ta v rozpore s §46 správneho poriadku nebolo zosúladené s §2 písm.b zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a teda ani s čl.152 ods.4 Ústavy SR.

2) Podmienkou rozhodnutia je aj „*• V ďalšom stupni projektovej dokumentácie spresniť parametre hluku produkovaného prevádzkou • V ďalších stupňoch realizácie projektu navrhnúť a realizovať protihlukové opatrenia, ktoré zmiernia dopady zvýšenej intenzity dopravy minimálne na pôvodnú úroveň hluku, resp. ju mierne zlepšia*“.

Uvedené je pri tom základným kritériom zisťovacieho konania podľa bodu I.4 prílohy č.10 k zákonu o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a to tzv. vplyvy na vstupe a vplyvy na výstupe:

I.4. Údaje o výstupoch, najmä znečistenie ovzdušia, tvorba odpadov, odpadové vody, iné odpady, hluk, vibrácie, žiarenie, teplo, zápach a iné očakávané vplyvy).

Podľa §17 ods.1 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Z.z. „*Každý je povinný, predovšetkým opatreniami priamo pri zdroji, prechádzať znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia a minimalizovať nepriaznivé dôsledky svojej činnosti na životné prostredie.*“

Podľa §17 ods.2 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Z.z. „*Každý, kto využíva územia alebo prírodné zdroje, projektuje, vykonáva alebo odstraňuje stavby, je povinný také činnosti vykonávať len po zhodnotení ich vplyvov na životné prostredie a zaťaženie územia, a to v rozsahu ustanovenom týmto zákonom a osobitnými predpismi.*“

Podľa §18 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Z.z. „*Každý, kto svojou činnosťou znečisťuje alebo poškodzuje životné prostredie alebo kto využíva prírodné zdroje, je povinný na vlastné náklady zabezpečovať sledovanie tohto pôsobenia a poznať jeho možné dôsledky.*“

Tým nebolo rozhodnutie zosúladené s §2 písm.d a písm,e zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, nakoľko je účelom práve zisťovacieho konania tieto vplyvy posúdiť tak, aby sa tým vytvoril odborný podklad pre následné povoľujúce orgány a v prípade potreby aj určil primerané opatrenia.

Rozhodnutie nie je v súlade ani len navzájom podľa §29 ods.3 s §2 písm.e zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a kritériami uvedenými v prílohe č.10 k zákona a tieto ako celok s §17 ods.2 a §18 zákona o životnom prostredí. Tým, že posúdenie sa ponechalo na následný povoľujúci orgán - Rozhodnutie je vydané aj na základe nespoľahlivo zisteného stavu veci. Podobne aj v časti podmienok nie je Rozhodnutie v súlade navzájom podľa §29 ods.13 s §2 písm.d zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a tieto ako celok s §17 ods.1 zákona o životnom prostredía nakoľko rozhodnutie neurčilo primerané opatrenia ako vyplýva z viacerých právnych predpisov.

Avšak tým, že bolo ako podmienka toto zisťovanie „posunuté“ následným povoľujúcim orgánom je preukázané, že ide o kritérium, ktoré je potrebné uplatňovať a rozhodovať s jeho použitím; tým je preukázané, že ide o dostatočne významný vplyv, ktorý je potrebné vyhodnotiť. To však okresný úrad neurobil; nerozhodoval totiž podľa osobitných noriem práva ale len výlučne podľa všeobecných procesných noriem správneho poriadku, ktorých použitie nezosúladil s účelom a cieľom zisťovacieho konania a ani s §29 ods.3 a ods.13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie..

3) Podmienkou rozhodnutia je aj „*V ďalšom stupni projektovej dokumentácie – po stanovení predpokladaného množstva emisií izokyanátov posúdiť vplyv týchto znečisťujúcich látok na imisnú situáciu v okolí a overiť zabezpečenie podmienok rozptylu. Vytvorenie vyhovujúcej situácie zabezpečiť dostatočnou výškou komína.*“

Izokyanáty sú látky, ktoré obsahujú izokyanátovú funkčnú skupinu -N=C=O, ktorá je naviazaná na reťazec R so vzorcom R−N=C=O. Každá organická zlúčenina, ktorá obsahuje izokyanátovú funkčnú skupinu, môže byť pomenovaná ako izokyanát. Vzhľadom na relatívne vysokú reaktivitu sú izokyanáty nebezpečné pre živé tkanivá. Sú jedovaté a pri ich inhalácii alebo dotyku s nimi môže dôjsť k syndrómu hypersenzitivity pľúc alebo k iným poškodeniam tkanív. Respiračné ochorenia spôsobené izolyanátmi sú jednou z chorôb z povolania. Pracovníci, ktorí sú pravidelne vystavení izokyanátom, sa musia zúčastňovať na pravidelných zdravotných prehliadkach. (https://cs.wikipedia.org/wiki/Isokyan%C3%A1t)

Ide teda o vplyv znečisťovania ovzdušia, ale aj o vplyv týkajúci sa zdravia ako vo vonkajšom prostredí (vplyv zámeru na okolie) ale aj vo vnútornom pracovnom (vplyv zámeru na zamestnanca).

Je zrejmé, že ide o vplyv významný a rizikový.

Aplikovateľné kritériá sú teda:

I.1. Rozsah navrhovanej činnosti (vyjadrený v technických jednotkách).

I.4. Údaje o výstupoch, najmä znečistenie ovzdušia, tvorba odpadov, odpadové vody, iné odpady, hluk, vibrácie, žiarenie, teplo, zápach a iné očakávané vplyvy).
I.5. Pravdepodobnosť účinkov na zdravie obyvateľstva.
I.8. Riziko nehôd s prihliadnutím najmä na použité látky a technológie, ako aj ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti (napr. prírodné katastrofy, zmena klímy).
III. všetky kritériá kategórie Význam a vlastnosti očakávaných vplyvov

Podľa §17 ods.1 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Z.z. „*Každý je povinný, predovšetkým opatreniami priamo pri zdroji, prechádzať znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia a minimalizovať nepriaznivé dôsledky svojej činnosti na životné prostredie.*“

Podľa §17 ods.2 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Z.z. „*Každý, kto využíva územia alebo prírodné zdroje, projektuje, vykonáva alebo odstraňuje stavby, je povinný také činnosti vykonávať len po zhodnotení ich vplyvov na životné prostredie a zaťaženie územia, a to v rozsahu ustanovenom týmto zákonom a osobitnými predpismi.*“

Podľa §17 ods.3 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Z.z. „*Každý, kto hodlá zaviesť do výroby, obehu alebo spotreby technológie, výrobky a látky, alebo kto ich hodlá dovážať, je povinný zabezpečiť, aby spĺňali podmienky ochrany životného prostredia a aby v prípadoch ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi boli posúdené z hľadiska ich možných vplyvov na životné prostredie.*“

Podľa §18 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Z.z. „*Každý, kto svojou činnosťou znečisťuje alebo poškodzuje životné prostredie alebo kto využíva prírodné zdroje, je povinný na vlastné náklady zabezpečovať sledovanie tohto pôsobenia a poznať jeho možné dôsledky.*“

Tým nebolo rozhodnutie zosúladené s §2 písm.d a písm,e zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, nakoľko je účelom práve zisťovacieho konania tieto vplyvy posúdiť tak, aby sa tým vytvoril odborný podklad pre následné povoľujúce orgány a v prípade potreby aj určil primerané opatrenia.

Rozhodnutie nie je v súlade ani len navzájom podľa §29 ods.3 s §2 písm.e zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a kritériami uvedenými v prílohe č.10 k zákona a tieto ako celok s §17 ods.2, §17 ods.3 a §18 zákona o životnom prostredí. Tým, že posúdenie sa ponechalo na následný povoľujúci orgán nie je Rozhodnutie vydané na základe spoľahlivo zisteného stavu veci. Podobne aj v časti podmienok nie je Rozhodnutie v súlade navzájom podľa §29 ods.13 s §2 písm.d zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a tieto ako celok s §17 ods.1 zákona o životnom prostredí nakoľko Rozhodnutie neurčilo primerané opatrenia ako vyplýva z viacerých právnych predpisov.

Avšak tým, že bolo ako podmienka toto zisťovanie „posunuté“ následným povoľujúcim orgánom je preukázané, že ide o kritérium, ktoré je potrebné uplatňovať a rozhodovať s jeho použitím; tým je preukázané, že ide o dostatočne významný vplyv, ktorý je potrebné vyhodnotiť a pri rozhodovaní zvážiť. To však okresný úrad neurobil; nerozhodoval totiž podľa osobitných noriem práva ale len výlučne podľa všeobecných procesných noriem správneho poriadku, ktorých použitie nezosúladil s účelom a cieľom zisťovacieho konania a ani s §29 ods.3 a ods.13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

4) Podľa §3 ods.2 písm.s zákona o významných investíciách č.371/2021 Z.z. je „*významnou investíciou okrem odseku 1aj investičný projekt ... ak*“ a podľa §3 ods.3 písm.c zákona o významných investíciách č.371/2021Z.z. je „*významnou investíciou aj investičný projekt verejno-súkromného partnerstva ... ak*“ takýto investičný projekt „*akceptuje požiadavky vo vzťahu k ochrane životného prostredia[1)]*“ pričom legislatívny odkaz 1) odkazuje aj na ustanovenia zákonač.17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

Podľa §17 ods.1 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Z.z. „*Každý je povinný, predovšetkým opatreniami priamo pri zdroji, prechádzať znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia a minimalizovať nepriaznivé dôsledky svojej činnosti na životné prostredie.*“

Podľa §17 ods.2 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Z.z. „*Každý, kto využíva územia alebo prírodné zdroje, projektuje, vykonáva alebo odstraňuje stavby, je povinný také činnosti vykonávať len po zhodnotení ich vplyvov na životné prostredie a zaťaženie územia, a to v rozsahu ustanovenom týmto zákonom a osobitnými predpismi.*“

Podľa §17 ods.3 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Z.z. „*Každý, kto hodlá zaviesť do výroby, obehu alebo spotreby technológie, výrobky a látky, alebo kto ich hodlá dovážať, je povinný zabezpečiť, aby spĺňali podmienky ochrany životného prostredia a aby v prípadoch ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi boli posúdené z hľadiska ich možných vplyvov na životné prostredie.*“

Podľa §18 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Z.z. „*Každý, kto svojou činnosťou znečisťuje alebo poškodzuje životné prostredie alebo kto využíva prírodné zdroje, je povinný na vlastné náklady zabezpečovať sledovanie tohto pôsobenia a poznať jeho možné dôsledky.*“

Podľa názoru navrhovateľa „*Odôvodnenie prečo je investícia významná (nie strategická) je veľmi jednoduchý – rozhodla o tom vláda SR v súlade s platnou legislatívou po splnení podmienok na strane investora. Dôvod investície je súčasťou samotného osvedčenia významnej investície*“.

Tento názor navrhovateľa neobstojí nakoľko MH SR svojou informáciou č. 180-2023, ktorú ZDS poskytlo v súlade so zákonom o slobodnom prístupe k informáciám (v prílohe) konštatuje „*Na významnú investíciu, realizáciu ktorej bude zabezpečovať právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky sa vzťahuje § 3 ods. 2 písm. d) zákona č. 371/2021 Z. z. o významných investíciách, nie § 3 ods. 3 písm. c) tohto zákona. § 3 ods. 2 písm. d) jednoznačne stanovuje, že držiteľ osvedčenia o významnej investícii (v procese označovaný aj ako žiadateľ), ktorým je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky, musí akceptovať požiadavky vo vzťahu k ochrane životného prostredia. Zákon teda vyžaduje len túto skutočnosť a nevyžaduje predkladanie žiadnych ďalších dokumentov. Dovoľujeme si tiež poznamenať, že osvedčenie o významnej investícií nemá vplyvy na životné prostredie, čo vyplýva aj z príslušnej doložky vybraných vplyvov.*“

Iným slovom, nebolo predmetom skúmania ani MH SR či predmetná investícia skutočne spĺňa parametre stanovené zákonom vo vzťahu k plneniu požiadavok oprávneného subjektu (spoločnsoti Winkelman) požiadavok ochrany životného prostredia a v tomto smere ani spis MH SR o významnej investícii neobsahuje žiadne podklady. Avšak uvedené nebolo ani predmetom skúmania v zisťovacom konaní, lebo navrhovateľ zavádzal a klamal, že táto skutočnosť je osvedčená samotným osvedčením o významnej investícii.

Okresný úrad tak v rozpore s §46 správneho poriadku rozhodol na základe nespoľahlivo zisteného stavu veci, nakoľko dôvodí „*Berie stanovisko na vedomie a k otázke v čom presne spočíva strategickosť zámeru uvádza: Výrobný závod bol odsúhlasený ako Investičný projekt „Winkelmann Building + Industry výrobný závod pre zásobníky vody v Rimavskej Sobote“, ku ktorému bolo vydané osvedčenie o významnej investícii Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 121727/2023-4270-318203 zo dňa 17.07.2023. Projekt je významnou investíciou a jeho uskutočnenie je vo verejnom záujme. Výstavba sa bude nachádzať v priemyselnom parku Rimavská Sobota, ktorý taktiež spadá pod významnú investíciu realizovanú vo verejnom záujme na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 447/2022 zo 6. júla 2022 a osvedčenia o významnej investícií č. 23272/2022-4270-78299 z 18. júla 2022. Realizácia navrhovanej činnosti v predmetnej lokalite bude sociálno-ekonomickým prínosom vzhľadom na predpokladané vytvorenie nových pracovných miest.*“

Iným slovom, okresný úrad akceptuje osvedčenie o významnej investícii ako res iudicata (vec rozhodnutú), ktorou sa osvedčuje ako aj verejný záujem a tak aj splnenie podmienok, ktoré bolo potrebné splniť na vydanie tohto osvedčenia. Avšak vidíme, že v tomto smere je nesúlad medzi chápaním MH SR a okresným úradom a dôkaznou situáciou zabezpečenou v administratívnom spise.

Rozhodnutie v rozpore s §46 správneho poriadku nebolo zosúladené navzájom s §3 zákona o významných investíciách a s §17 a §18 zákona o životnom prostredí v ich vzájomnom právnom pôsobení jedného voči druhému navzájom. Vo výsledku tak Rozhodnutie nie je vydané ani na základe spoľahlivo zistenému stavu veci, lebo sa neoverila ani v konaní o vydaní Osvedčenia o významnej investícii ale ani v zisťovacom konaní.

5) Podľa čl.6 ods.4 Aarhuského dohovoru „*Každá Strana umožní včasnú účasť verejnosti v čase, keď sú ešte otvorené všetky možnosti a účasť verejnosti sa môže uskutočniť efektívne.*“

Podľa čl.6 ods.4 Smernice o EIA „*Dotknutej verejnosti sa poskytnú včasné a účinné príležitosti zúčastniť sa procesov rozhodovania týkajúceho sa životného prostredia uvedených v článku 2 ods. 2 a na tento účel je*

oprávnená vyjadriť pripomienky a stanoviská, kým sú ešte príslušnému orgánu alebo orgánom otvorené všetky možnosti, predtým ako sa rozhodne o žiadosti o povolenie."

Konanie o vydaní osvedčenia o významnej investícii bolo neverejné a verejnosť k nemu nemala prístup.

Konanie EIA už pracovalo s významnou investíciou ako res iudicata (hotovou vecou) vo verejnom záujme a teda spôsob schvaľovania tejto významnej investíciie neumožňuje dôslednú aplikáciu čl.6 ods.4 Aarhuského dohovoru ako ani čl.6 ods.4 Smernice o EIA, nakoľko minimálne rozhodnutie o nultom variante (teda nerealizácii zámeru) ipso facto neprichádzalo do úvahy a nezvažovalo sa ako reálny realizačný variant; ako jediný prípustný variant sa zvažovala výlučne realizácia zámeru.

Tým je Rozhodnutie vydané v rozpore a v nesúlade s čl.6 ods.4 Aarhuského dohovoru v súbehu s porušením čl.7 ods.5 Ústavy SR ako aj v rozpore a nesúlade s čl.6 ods.4 Smernice o EIA v konsolidovanom znení v súbehu s porušením čl.7 ods.2 Ústavy SR.

Podľa čl.6 ods.5 Aarhuského dohovoru „*Každá Strana, ak je to primerané, podnecuje potenciálnych žiadateľov, aby zistili zainteresovanú verejnosť, vstúpili s ňou do diskusie a ešte pred požiadaním o povolenie jej poskytli informáciu o cieľoch ich žiadosti.*"

Navrhovateľ nevstúpil do dnešného dňa do rokovania so ZDS ako verejnosťou.

Podľa čl.6 ods.5 Smernice o EIA „*Podrobné pravidlá pre informovanie verejnosti, napríklad vyvesením oznamov v určitom okruhu alebo zverejnením v miestnej tlači, a konzultácie s dotknutou verejnosťou, napríklad písomnými podaniami alebo prostredníctvom verejnej ankety, určia členské štáty. Členské štáty prijmú potrebné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby boli dôležité informácie dostupné pre verejnosť v elektronickej forme aspoň prostredníctvom centrálneho portálu alebo ľahko dostupných prístupových bodov na príslušnej správnej úrovni.*"

Uvedené ustanovenia medzinárodného a európskeho práva sa stali súčasťou slovenského právneho poriadku a súčasťou zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č.24/2006 Z.z. vďaka recepčnej norme §66 zákona.

Citované ustanovenia Aarhuského dohovoru a Smernice o EIA sa vykonávajú nielen podľa ich samotného znenia a účelu (čl.288 Zmluvy o fungovaní EÚ a čl.152 ods.4 Ústavy SR) ale aj prostredníctvom transponovaných noriem slovenského vnútroštátneho práva:

- §3 ods.6 správneho poriadku „*Správne orgány sú povinné na úradnej tabuli správneho orgánu, na svojom webovom sídle, ak ho majú zriadené alebo aj iným vhodným spôsobom zrozumiteľne a včas informovať verejnosť o začatí, uskutočňovaní a o skončení konania vo veciach, ktoré sú predmetom záujmu verejnosti alebo o ktorých to ustanovuje osobitný zákon. Pritom sú povinné ochraňovať práva a právom chránené záujmy účastníkov konania a iných osôb. Úradná tabuľa správneho orgánu musí byť nepretržite prístupná verejnosti.*"
- §7 zákona o zhromažďovaní, uchovávaní a šírení informácií o životnom prostredí č.205/2004 Z.z. „*(1) Povinné osoby šíria informácie o životnom prostredí, ktorými disponujú a ktoré majú alebo sú pre ne uchovávané, s úmyslom ich aktívne a systematicky na verejnosti šíriť. (2) Povinné osoby utvoria podmienky na to, aby sa čo najväčšia časť informácií o životnom prostredí šírila zverejnením prostredníctvom verejných elektronických komunikačných sietí, najmä prostredníctvom siete internetu. Informáciami šírenými v tejto forme musia byť a) texty medzinárodných zmlúv, dohovorov a dohôd, návrhy a texty všeobecne záväzných právnych predpisov o životnom prostredí alebo s ním súvisiacich; b) politiky, koncepcie, programy a plány týkajúce sa životného prostredia vrátane ich návrhov, prípadne aj významné analýzy a skutočnosti týkajúce sa ich prípravy, na všetkých úrovniach verejnej správy; c) správy o stave plnenia záväzkov a povinností a o aplikácii dokumentov uvedených v písmenách a) a b) a prípadne tiež informácie o výkone verejných funkcií alebo o poskytovaní verejných služieb týkajúcich sa životného prostredia; d) správa o stave životného prostredia v Slovenskej republike[6)], ako aj ďalšie obdobné správy vydávané na regionálnej alebo miestnej úrovni; e) údaje a súhrny z dát odvodených zo sledovania činností, ktoré ovplyvňujú alebo by mohli ovplyvniť životné prostredie; f) povolenia s významným vplyvom na životné prostredie a dohody vo veciach alebo týkajúce sa životného prostredia, prípadne odkaz na miesto, kde možno žiadať alebo dostať informáciu postupom podľa § 10 ods. 1; g)*

štúdie o environmentálnych vplyvoch a o hodnotení rizika týkajúce sa zložiek životného prostredia uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) prvom bode alebo odkaz na miesto, kde možno žiadať alebo dostať informáciu postupom podľa § 10 ods. 1; h) národný register znečisťovania a prípadne aj ďalšie registre a zoznamy vedené podľa tohto zákona. (3) Správy o stave životného prostredia podľa odseku 2 písm. d) musia obsahovať najmä údaje o stave životného prostredia a o príčinách a následkoch tohto stavu, ako aj údaje o trendoch jeho vývoja a o opatreniach na ochranu a zlepšovanie životného prostredia vrátane medzinárodnej spolupráce. (4) Povinnosti podľa odseku 2 možno plniť aj vytváraním prepojení cez adresy internetu, na ktorých sa možno dostať k príslušnej informácii o životnom prostredí. (5) Ustanovenia osobitného predpisu[7)] o ochrane niektorých sprístupňovaných informácií sa primerane vzťahujú aj na ochranu informácií o životnom prostredí šírených podľa § 7."; legislatívny odkaz 6) odkazuje na zákon o životnom prostredí č.17/1992 Zb. a legislatívne odkazy 6) a 7) odkazujú na zákon o slobodnom prístupe k informáciám č.211/2000 Z.z.

- §24 ods.1 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „*Príslušný orgán informuje bezodkladne verejnosť na svojom webovom sídle, prípadne aj na svojej úradnej tabuli o a) tom, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena podlieha zisťovaciemu konaniu, posudzovaniu vplyvov, konaniu podľa § 19 a o skutočnosti, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena podlieha posudzovaniu vplyvov presahujúcich štátne hranice, ak ide o tento prípad; b) svojej právomoci na vydanie rozhodnutia k navrhovanej činnosti alebo jej zmene v zisťovacom konaní alebo v posudzovaní jej vplyvov a o povoľujúcom orgáne; c) tom, že od povoľujúceho orgánu a príslušného orgánu možno získať informácie o navrhovanej činnosti alebo jej zmene, ktorá je predmetom konania; d) povoleniach potrebných na realizáciu navrhovanej činnosti alebo jej zmeny; e) odbornom stanovisku podľa § 18 ods. 1 písm. g), zámere podľa § 22 a 23, rozsahu hodnotenia podľa § 30 a správe o hodnotení činnosti podľa § 31; f) čase, mieste a spôsobe, ktorým sa relevantné informácie sprístupnia verejnosti vrátane informácie o konaní verejného prerokovania; g) podrobnostiach zabezpečenia účasti verejnosti v konaní vrátane informácií o povoľujúcom orgáne, ktorému možno zasielať pripomienky alebo otázky, a o podrobnostiach o lehote na zaslanie pripomienok alebo otázok; h) praktických informáciách o prístupe k správnemu konaniu a súdnemu konaniu podľa tohto zákona, najmä o prístupe verejnosti k opravným prostriedkom pred správnym orgánom a pred súdom a určenie štádia konania, v ktorom možno napadnúť rozhodnutia, skutky alebo nečinnosť; i) iných informáciách dôležitých na vydanie záverečného stanoviska alebo povolenia.*"
- §24 ods.2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „*Dotknutá verejnosť má postavenie účastníka v konaniach uvedených v tretej časti a následne postavenie účastníka v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti alebo jej zmene, ak uplatní postup podľa odseku 3 alebo odseku 4, ak jej účasť v konaní už nevyplýva z osobitného predpisu.24) Na odôvodnené písomné stanoviská a pripomienky podané v konaní podľa tretej časti tohto zákona o ktorých už bolo rozhodnuté, sa nemusí prihliadať v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti. Právo dotknutej verejnosti na priaznivé životné prostredie, ktorá prejavila záujem na navrhovanej činnosti alebo jej zmene postupom podľa odseku 3 alebo odseku 4, môže byť povolením navrhovanej činnosti alebo jej zmeny alebo následnou realizáciou navrhovanej činnosti alebo jej zmeny priamo dotknuté.*"
- §24 ods.3 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „*Verejnosť prejaví záujem na navrhovanej činnosti alebo jej zmene a na konaní o jej povolení podaním a) odôvodneného písomného stanoviska k zámeru podľa § 23 ods. 4; b) odôvodnených pripomienok k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti alebo jej zmeny podľa § 30 ods. 8; c) odôvodneného písomného stanoviska k správe o hodnotení činnosti podľa § 35 ods. 2; d) odôvodneného písomného stanoviska k oznámeniu o zmene podľa § 29 ods. 9.*"
- §29 ods.3 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „*Ak sa rozhoduje o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, primerane sa použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na stanoviská podľa § 23 ods. 4.*"; to sa týka aj časti rozhodnutia podľa druhej vety §29 ods.13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „*Ak ide o rozhodnutie, v ktorom sa určilo, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena nepodlieha posudzovaniu podľa tohto zákona, výroková časť rozhodnutia obsahuje aj podmienky, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyv na životné prostredie.*"
- §29 ods.9 a ods.10 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „(9) *Rezortný orgán, povoľujúci orgán, dotknutý orgán a dotknutá obec môžu doručiť príslušnému orgánu písomné stanoviská k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti do desiatich pracovných dní od jeho doručenia; ak sa nedoručí písomné stanovisko v uvedenej lehote, tak sa stanovisko považuje za súhlasné. Verejnosť môže doručiť príslušnému orgánu písomné stanovisko k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti do desiatich*

pracovných dní od zverejnenia uvedených informácií podľa odseku 8; písomné stanovisko sa považuje za doručené, aj keď bolo v určenej lehote doručené dotknutej obci. Na stanovisko doručené po lehote sa nemusí prihliadnuť. Dotknutý orgán je oprávnený uplatňovať pripomienky len v rozsahu svojej pôsobnosti a písomné stanovisko odôvodniť. (10) Príslušný orgán si môže vyžiadať k zámeru alebo oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti od navrhovateľa doplňujúce informácie na objasnenie pripomienok a požiadaviek vyplývajúcich zo stanovísk podľa odseku 9 alebo § 23 ods. 4, ktoré sú nevyhnutné na rozhodnutie o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena má posudzovať podľa tohto zákona."

- §29 ods.15 a ods.16 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „*(15) Príslušný orgán zašle rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní aj rezortnému orgánu, povoľujúcemu orgánu, dotknutému orgánu, dotknutej obci a zverejní ho na svojom webovom sídle a zároveň na svojej úradnej tabuli, ak ju má k dispozícii. (16) Dotknutá obec o rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní bezodkladne informuje verejnosť na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené, a na úradnej tabuli obce.*"
- §63 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „*(1) Príslušný orgán pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov alebo navrhovaných činností alebo ich zmien zabezpečí vykonanie konzultácií s povoľujúcim orgánom alebo schvaľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnosťou, ktorá má možnosť zúčastniť sa konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov. (2) Obsahom konzultácií medzi navrhovateľom, obstarávateľom a ostatnými subjektmi procesu posudzovania vrátane verejnosti môžu byť najmä a) doplňujúce informácie o strategickom dokumente a navrhovanej činnosti; b) informácie o možných vplyvoch strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia; c) vzájomné oboznámenie sa so stanoviskami; d) doplnenie alebo upresnenie navrhovaných opatrení; e) obsah a rozsah poprojektovej analýzy. (3) Príslušný orgán uvedie výsledky konzultácií v odôvodnení rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa § 7 a 29 a v záverečnom stanovisku podľa § 14 a 37.*"

Procesný postup správneho orgánu podľa §32 až §34 pri zabezpečovaní spoľahlivého skutkového stavu nebolo zosúladené s čl.6 ods.5 Smernice o EIA v kontexte vyššie uvedených noriem zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, čo má za následok, že s nimi nie je v súlade ani výsledok zisťovacieho konania – teda samotné Rozhodnutie zo zisťovacieho konania.

Nikdy sa neuskutočnila konzultácia ani v písomnej ale ani ústnej forme či vo forme ústneho pojednávania a rozhodnutie neobsahuje predpísanú náležitosť , ktorou je výsledok konzultácie. Písomná forma konzultácie sa spravuje ustanoveniami §29 ods.9 a ods.10 v súbehu s §63 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a ústna konzultácia sa spravuje ustanoveniami §21 správneho poriadku v súbehu s §63 zákona o posudzovaní vpluvov na životné prostredie.

O absencii písomnej konzultácie svedčí absencia doplňujúcej informácie na enviroportáli; o absencii ústnej konzultácie svedčí absencia zápisnice z ústneho pojednávania a vykonaní konzultácie.

Tým je Rozhodnutie vydané v rozpore a v nesúlade s čl.6 ods.5 Aarhuského dohovoru v súbehu s porušením čl.7 ods.5 Ústavy SR ako aj v rozpore a nesúlade s čl.6 ods.5 Smernice o EIA v konsolidovanom znení v súbehu s porušením čl.7 ods.2 Ústavy SR nakoľko neboli ani v súlade s vyššie uvedenými normami slovenského práva; to znamená aj nesúlad Rozhodnutia s §63 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie stanovujúceho osobitné náležitosti rozhodnutia a spoľahlivo zisteného stavu veci, ktoré neboli dodržané a preto nemôže byť Rozhodnutie ani v súlade s §29 ods.3 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, lebo verejnosť a jej vyjadrenia či konzultácie s ňou nemali byť ako pri rozhodovaní zohľadnené a na ne prihliadané.

6) Podľa §3 ods.2 písm.s zákona o významných investíciách č.371/2021 Z.z. je „*významnou investíciou okrem odseku 1aj investičný projekt ... ak*" a podľa §3 ods.3 písm.c zákona o významných investíciách č.371/2021Z.z. je „*významnou investíciou aj investičný projekt verejno-súkromného partnerstva ... ak*" takýto investičný projekt „*akceptuje požiadavky vo vzťahu k ochrane životného prostredia[1)]*" pričom legislatívny odkaz 1) odkazuje aj na ustanovenia zákonač.17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov, zákon č.543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, zákon č.364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č.137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov.

Podľa názoru navrhovateľa „*Odôvodnenie prečo je investícia významná (nie strategická) je veľmi jednoduchý – rozhodla o tom vláda SR v súlade s platnou legislatívou po splnení podmienok na strane investora. Dôvod investície je súčasťou samotného osvedčenia významnej investície*“.

Podľa najnovších konceptov právnej teórie je súčasťou životného prostredia aj politické, spoločenské a ekonomické prostredie, nakoľko to tiež predstavuje prostreide, v ktorom žije človek a sú to faktory, ktorý priamo vplývajú na zložky prírody a krajiny.

Aj v danom prípade sa ukazuje, že politické rozhodnutie o udelení osvedčenia o významnej investícii z dôvodu podpory hospodárstva má prednosť pred ochranou životného prostredia.

Podľa čl.55 Ústavy SR „*(1) Hospodárstvo Slovenskej republiky sa zakladá na princípoch sociálne a ekologicky orientovanej trhovej ekonomiky. (2) Slovenská republika chráni a podporuje hospodársku súťaž. Podrobnosti ustanoví zákon.*“

Napadnuté rozhodnutie nebolo zosúladené s čl.55 Ústavy SR, nakoľko nie je zrejmé, v čom presne spočíva ekologická orientácia danej investície; jedná sa v skutočnosti o typizovanú štandardnú priemyselnú halu. Pri udeľovaní štatútu významnej investície sa do úvahy brali len ekonomické a sociálne aspekty zahraničnej investície, pričom ekologické neboli ani len posúdené (v čase rozhodovania o nej) a súčasne nebolo v rozpore s čl.6 ods.4 Aarhuského dohovoru a v rozpore s čl.6 ods.4 Smernice o EIA umožnené verejnosti ovplyvniť toto rozhodovanie**.**

Podľa čl.152 ods.4 Ústavy SR „*Výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.*“

Rozhodnutie je tak v rozpore s §46 správneho poriadku v nesúlade s čl.55 ods.1 a ods.2 Ústavy SR a je aj v nesúlade s čl.152 ods.4 Ústavy SR, nakoľko sa neoveril charakter investície ako súladný s charakterom hospodárstva podľa čl.55 Ústavy SR a teda v tomto smere nebol ani zistený skutkový stav veci.

Charakter hospodárstva ako ekologického fenoménu a charakter hospodárstva zabezpečujúceho férovú hospodársku súťaž nebolo nikdy overované ani v konaní o významnej investícii ale ani v procese EIA. V tomto odvolacom bode sa však zaoberáme tou časťou, ktorá má súvis nielen s environmentálnymi vplyvmi ale aj s férovou hospodárskou súťažou v kontexte environmentálne a ekologickej spravodlivosti.

Podľa §44 Obchodného zákonníka „*(1) Nekalou súťažou je konanie v hospodárskej súťaži, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi súťaže a je spôsobilé privodiť ujmu iným súťažiteľom alebo spotrebiteľom. Nekalá súťaž sa zakazuje. (2) Nekalou súťažou podľa odseku 1 je najmä: a) klamlivá reklama, b) klamlivé označovanie tovaru a služieb, c) vyvolávanie nebezpečenstva zámeny, d) parazitovanie na povesti podniku, výrobkov alebo služieb iného súťažiteľa, e) podplácanie, f) zľahčovanie, g) porušenie obchodného tajomstva, h) ohrozovanie zdravia spotrebiteľov a životného prostredia.*“

Podľa §52 Obchodného zákonníka „*Ohrozovaním zdravia a životného prostredia je konanie, ktorým súťažiteľ skresľuje podmienky hospodárskej súťaže tým, že prevádzkuje výrobu, uvádza na trh výrobky alebo uskutočňuje výkony ohrozujúce záujmy ochrany zdravia alebo životného prostredia chránené zákonom, aby tak získal pre seba alebo pre iného prospech na úkor iných súťažiteľov alebo spotrebiteľov.*“

Nakoľko podľa samotnej informácie MH SR došlo k vydaniu osvedčenia o významnej investícii bez toho, aby jeho podkladom bolo preukázanie plnenia požiadavok vo vzťahu k ochrane životného prostredia, táto otázka nebola vyriešená ani v zisťovacom konaní a ani navrhovateľ v rozpore s jeho povinnosťou podľa §18 zákona o životnom prostredí nemá znalosti a odvoláva sa výlučne na osvedčenie o významnej investícii, je jediným a logickým záverom názor, že osvedčenie o významnej investícii je úkonom, ktorý v danom prípade mal uprednostniť navrhovateľa pred inými trhovými subjektami a mal navrhovateľovi priviesť zvýhodnenie v procesných úradných postupoch ale aj zvýhodnenie, čo sa týka preukazovania vplyvov na životné prostredie lebo ako navrhovateľ tak aj okresný úrad väčšinu environmentálnych otázok odbil odkazom na osvedčenie o významnej investícii.

Osvedčenie o významnej investícii teda je používané ako zakázaný nástroj nekalej súťaže v rozpore s §44 Obhodného zákonníka a to na ekonomickú ujmu konkurencie a súčasne na ujmu životného prostredia. Vo výsledku tak bolo napadnuté rozhodnutie vydané v nesúlade s §44 Obchodného zákonníka.

V tejto súvislosti je potrebné taktiež skonštatovať, že súbežne s osvedčením o významnej investícii bola schválaná spoločnosti Winkelmann aj investičná pomoc vo výške ~43miliónov €UR.

V uvedenom kontexte to taktiež znamená, že sa jedná o nedovolenú štátnu pomoc v rozpore s hodnotami a právnymi predpismi Európskej únie v oblasti konkurencieschopnosti a hospodárskej súťaže; keďže napadnuté rozhodnutie sa týmito vplyvmi nezaoberá, bolo samo vydané v rozpore s príslušnými európskymi právnymi predpismi na ochranu hospodárskej súťaže.

Vzhľadom na skuočnosť, že podľa čl.55 ods.1 Ústavy SR je slovenské hospodárstvo budované na základe zosúladenia s ekologickými požiadavkami, je nutné brať do úvahy aj vplyv Rozhodnutia Súdneho dvora EÚ č.C-416/10 (https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-416/10&language=SK) podľa ktorého pri kolízii hospodárskych práv spoločnosti a ekonomických či vlastníckych právach investora s právom verejnosti na priaznivé životné prostredie má vždy prednosť právo verejnosti na priaznivé životné prostredie, ktorému sa ekonomické a hospodárske záujmy musia podriadiť. Týmto rozsudkom sa záväzným spôsobom vykladajú čl.4 ods.2 písm.k, čl.11, čl.168 ods.1 a čl.169 ods.1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorá ako súčasť tzv. Lisabonských zmlúv je v právnom režime podľa čl. ods.2 Ústavy SR.

Na viacerých miestach rozhodnutia zo zisťovacieho konania sa konštatuje, že osvedčenie o významnej investícii je používané spôsobom, aby verejný záujem spočívajúci v jeho prezumcii hospodárskych a sociálnych úžitkov bol ospravedlnením na zásah do životného prostredia a do práv verejnosti v prístupe k spravodlivosti o životnom prostredí. Vytvára sa tým síce dojem vyvažovania ústavných záujmov (ako sme uviedli v predchádzajúcom texte tiež len falošný dojem).

V európskom priestore je však hospodársky a ekonomický záujem spoločnosti a investora podriadený environmentálnym záujmov verejnosti a jedná sa o základnú hodnotu Európskej únie zakotvenú v jej základných právnych dokumentoch, ktoré sú v dôsledku čl.7 ods.2 Ústavy SR priamo súčasťou slovenského právneho poriadku s nadradenosťou voči normám slovenského práva.

Keďže rozhodnutie zo zisťovacieho konania nikde nepreukázalo, že verejný záujem spočívajúci v hospodárskych (ekonomický rast, zvyšovanie DPH) a sociálnych aspektoch (zamestnanosť, vyrovnávanie regionálnych rozdielov) je aspoň v súlade s ekologickými, či dokonca im podriadené, je nutné uzavrieť, že napadnuté rozhodnutie nebolo v rozpore s §46 správneho poriadku zosúladené ani s uvedenými normami Lisabonských zmlúv a teda ani s čl.7 ods.2 Ústavy SR a rozhodnutie je v rozpore s §46 správneho poriadku aj s rozhodnutím SDEÚ č.C-416/10 ako prameňom práva a teda Rozhodnutie je aj v nesúlade s právnymi predpismi EÚ, na ktoré tento rozsudok odkazuje.

Rozhodnutie, čo sa súladu so Smernicou o EIA týka bolo spravované výlučne čl.288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a nebolo zosúladené s čl.4 ods.2 písm.k, čl.11, čl.168 ods.1 a čl.169 ods.1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v zmysle záväzného výkladu Rozsudku Súdneho dvora EÚ č.C-416/10.

7) Podľa §2 písm. c zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie je účelom zisťovacieho konania aj „*objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom*“

Okresný úrad v rozpore s §46 správneho poriadku nezosúladil rozhodnutie podľa §22 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie s účelom zisťovacieho konania podľa §2 písm.c zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Kombinácia gramatického znenia „aspoň jedného variantu“ uvedená v §22 ods.1 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a formulácia účelu podľa §2 písm.c zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie jednoznačne kladie požiadavku porovnať viaceré realizačné varianty vo vzťahu k nultému variantu.

O takomto výklade zákona svedčí aj rozhodnutie Krajského súdu Bratislava sp.zn. 1S/295/2017. Hoci ustanovenie §22 bolo od rozsudku novelizované, vo vzťahu k právnej podstate tohto rozhodnutia súdu sa normy §22 nezmenil tak, aby to prekonalo právnu vetu uvedeného rozsudku.

Keďže okresný úrad nerozhodol (aspoň formálne) o upustení od variantného riešenia, navrhovateľ bol povinný predložiť zámer aspoň v dvoch realizačných variantoch a nič na tejto povinnosti nemení ani to, ak ho v tomto smere inštruoval okresný úrad.

Ak okresný úrad nesprávne inštruoval navrhovateľa a ten na základe toho utrpel škodu, môže si ju navrhovateľ uplatniť v súlade so zákonom o zodpovednosti štátu za škody.

8) Okresný úrad na str.21 dole uvádza správnu úvahu „*V súčasnom štádiu nie je možné posudzovať navrhované činnosti, ktoré sa budú nachádzať v lokalite priemyselného parku , nakoľko nie sú všetky známe. Koncepcia prípravy územia počíta s vybudovaním infraštruktúry priemyselného parku a jeho následnej ponuky potenciálnym investorom. Budovanie priemyselného parku t. j. umiestňovanie navrhovaných činností bude riešené v súlade s platnou legislatívou a to i posudzované vo vzťahu k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a nadväzujúcej legislatíve a vykonávacích vyhlášok. Navrhované činnosti musia spĺňať všetky požiadavky stanovené záväznou časťou platnej územnoplánovacej dokumentácie a musia byť v súlade s platnou legislatívou.*“

Touto úvahou úrad reagoval na námietku ZDS, že neboli vyhodnotené kumulatívne a synergické vplyvy činnosti technickej infraštruktúry a samotného zámeru ako aj s inými navrhovanými činnosťami.

Rozhodnutie teda v rozpore s §46 správneho poriadku nebolo zosúladené s požiadavkami §29a zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie kedy neboli vyhodnotené kumulatívne a synergické vplyvy navrhovanej činnosti v rôznych časových horizontoch.

9) Podľa §82 vodného zákona sa preberajú do slovenského právneho poriadku normy Smernice o vode č.2000/60/ES.

Vo vzťahu k Smernici o vode je prijatý záväzný výklad európskeho práva, ktoré je Slovenská republika povinná rešpektovať a dodržiavať a tým je rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci sp.zn.C-461/13 (https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-461/13) podľa ktorého nesmie byť povolený žiaden projekt, pre ktorý by neboli vyhodnotené vplyvy na vody.

Konaním, ktorým sa vyhodnocujú vplyvy na životné prostredie a teda prostredníctvom kritéria č.II.4.1 aj na vody a vodné útvary.

Vyhodnocovať vplyvy na vody a vodné útvary je súčasne nutné vykonať tak, aby ozhodnutie zo zisťovacieho konania bolo v zmysle §2 písm.e zákona o posudzovaní vplyvom na životné prostredie odborným podkladom pre následné povoľovacie orgány.

Pre vyhodnotenie kritéria II.4.1 prílohy č.10 k zákonu o posudzovaní vplyvov na životné prostredie by totiž musel okresný úrad ustáliť, aké vodné útvary sú v lokalite a ktoré z nich sú priamo alebo nepriamo z nich ovplyvňované zámerom. Následne by musel ustáliť či sú vplyvy na tieto vody taký, že ohrozuje ich dobrý stav alebo nie (Smernica o vode, §16 vodného zákona, §16a vodného zákona). Toto vyhodnotenie mal okresný úrad vykonať spôsobom, aby v zmysle §2 písm.e zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie bolo rozhodnutie odborným podkladom pre následný povoľovací orgán, ktorým je stavebný úrad tak, aby si vedel urobiť obraz o správnej aplikácii §73 ods.21 vodného zákona . Namiesto toho prenáša dôkazné bremeno na nasledujúci povoľujúci orgán.
Podľa §23 ods.3 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „*Ak sa rozhoduje o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, primerane sa použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na stanoviská podľa § 23 ods. 4.*“

Uvedené v zisťovacom konaní ani len nebolo zisťované a preto nebolo uplatnené kritérium II.4.1 o vyhodnotení vplyvov na vodné útvary a preto nebolo zosúladené ani so Smernicou o EIA a ani s §2 písm.e

zákona EIA a teda rozhodnutie zo zisťovacieho konania bolo vydané v rozpore s §46 správneho poriadku nakoľko nebolo s uvedenými právnymi predpismi zosúladené.

Podľa kritéria č.II.4 a II.4.1 je predmetom zisťovacieho konania aj vyhodnotenie únosnosti prírodného prostredia najmä ak ide o oblasť vodných útvarov

Podľa §11 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. „Územie nesmie byť zaťažované ľudskou činnosťou nad mieru únosného zaťaženia." pričom podľa §12 zákona o životnom prostredí *„(1) Prípustnú mieru znečisťovania životného prostredia určujú medzné hodnoty ustanovené osobitnými predpismi; tieto hodnoty sa určia v súlade s dosiahnutým stavom poznania tak, aby sa neohrozovalo zdravie ľudí a aby sa neohrozovali ďalšie živé organizmy a ostatné zložky životného prostredia. (2) Medzné hodnoty sa musia určiť s prihliadnutím na možné kumulatívne pôsobenie alebo spolupôsobenie znečisťujúcich látok a činností."*

Okresný úrad v rozpore s §46 správneho poriadku nezosúladil rozhodnutie s uvedenými právnymi predpismi navzájom. Okresný úrad rozhodol len na základe voľnej úvahy teda s prihliadnutím a nie na základe zosúladenia s požiadavkami osobitných právnych predpisov.

Minimálne vo vzťahu k zisťovaniu vplyvov významnej investície na vody nebolo rozhodnutie o kritériu č.II.4.1 prílohy č.10 k zákonu o posudzovaní vplyvov na životné prostredie zosúladené s požiadavkami iných právnych predpisov, ktoré sme uviedli vyššie a tým v rozpore s §46 správneho poriadku nebolo vydané v súlade s §11 a §12 zákona o životnom prostredí a to spôsobom, že nebolo zosúladené s požiadavkami Smernice o vode č. 2000/60/ES

10) ZDS informovalo okresný úrad o tom, že podalo podnet na preskúmanie osvedčenia o významných investíciách na Generálnu prokuratúru, ktorá vedie príslušné konania pod sp.zn. VI/1 Gd 379/23/1000-2 a VI/1 GD 370/23/1000-4.

Okresný úrad nerozhodol o prerušení konania nakoľko si nespoľahlivo zistil skutkový stav veci v rozpore s §46 správneho poriadku a rozhodol aj napriek prekážke predbežnej otázky; okresný úrad nezosúladil predmetné rozhodnutie s ustanoveniami zákona o prokuratúre, ktorá spravuje situáciu a postupy a právne dôsledky takto podaného podnetu.

11) Rozhodnutie možno spĺňa náležitosti podľa správneho poriadku ale neobsahuje všetky vyžadované náležitosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (napr. výsledok konzultácie) a preto v skutočnosti nespĺňa všeobecné náležitosti rozhodnutia podľa §46 správneho poriadku, hoci možno spĺňa osobitné náležitosti podľa §47 správneho poriadku a tak nie je v súlade so zákonom.

Išlo o prejav pokusu o tzv. právny minimalizmus, ktorý spočíva v redukcii uplatňovaných právnych predpisov na minimum. V teoreticko-všeobecnej rovine je to legitímny záujem a cieľ výkonu verejnej správy pokiaľ sa stále zabezpečuje zákonnosť konania a aplikácia európskej a medzinárodnej legislatívy. A to sa v danom prípade nestalo. Úradníci okresných úradov tak čelili vládnemu tlaku a súčasne tlaku verejnosti, ktorá si uplatňovala svoje práva podľa Aarhuského dohovoru a Smernice o EIA.

V zmysle inštruktáže MŽP SR, sekcie posudzovania vplyvov na životné prostredie mali okresné úrady aplikovať interpretačné kritérium Smernice podľa čl.288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie tak, že mali dosiahnuť jej účel a cieľ procesnými prostriedkami slovenského procesného práva. Alebo ešte inak – úrady mali v procese EIA konať výlučne podľa štandardov správneho poriadku pričom na osobitnosti podľa zákona EIA či Smernice o EIA alebo Aarhuského dohovoru nemali prihliadať práve s odôvodnením, že ich cieľ sa dosahuje prostriedkami slovenského procesného práva. A to bola tá kritická chyba. MŽP SR sa síce opieralo o autoritu podľa §54 ods.2 písm.a zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie *„Ministerstvo vo veciach posudzovania vplyvov na životné prostredie vykonáva štátnu správu v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie a riadi jej výkon*" ale dávalo si dobrý pozor, aby nič nedalo písomne; a keď už niečo písomne formulovalo, vždy uviedlo „alibistickú" doložku, že nemá právo vykladať zákony a že zodpovednosť je na konajúcom orgáne.

Všeobecnou požiadavkou na zákonnosť rozhodnutia je podľa §46 správneho poriadku *„súlad so zákonmi a inými právnymi predpismi*". A presne to úrad neurobil lebo sa nechal oklamať politickými nominantami na ministerstve

miesto toho, aby konal v súlade so zásadou legality konania. Práve toto ustanovenie je „achilovou pätou“ toho, čo sa v štátnej správe posudzovania vplyvov na životné prostredie dialo. Okresné úrady v úradníckej ješitnosti podľahli tomu, že sa môžu „vysporiadať s ich neobľúbeným aktivistom Slávikom“ v nesprávnom dojme, že vláda ich podrží svojou protiaktivistickou štátnou politikou.

Podľa čl.1 ods.2 Ústavy SR „*Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.*“

Podľa čl.2 ods.2 Ústavy SR „*Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.*“

Podľa čl.7 ods.2 Ústavy SR „*Slovenská republika môže medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti svojich práv na Európske spoločenstvá a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.*“

Podľa čl. 7 ods.5 Ústavy SR „*Medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.*“

Podľa čl. 152 ods.4 Ústavy SR „*Výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.*“

Pre interpretáciu právnych noriem slovenského práva sa v dôsledku judikátov Ústavného súdu uplatňujú nasledovné interpretačné pravidlá:

- Lex superior derogat lege inferior
- Lex specialis derogat lehe generalis
- Teleologický výklad zákona podľa čl.152 ods.4 Ústavy SR, podľa ktorého je nutné práývne predpisy vykladať podľa ich cieľa a účelu ako aj súčasne podľa cieľa a účelu Ústavy SR
- Zásada hľadania skutočného obsahu právnej normy podľa rozhodnutí Ústavného súdu SR sp.zn. III.ÚS 295/2017 a sp.zn. III.ÚS 341/07
- Zásada uprednostnenia záujmom verejnosti na životnom prostredí pred ekonomickými záujmami navrhovateľa a hospodárskymi záujmami spoločnosti v zmysle záväzného výkladu európskeho práva podľa rozsudku Súdneho dvora EÚ č. C-416/10 (https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-416/10&language=SK)
- Zásada riešenia kolízie vnútroštátneho práva s európskym zásadne záväzným výkladom Súdneho dvora EÚ ako vyplýva z rozsudku Súdneho dvora EÚ č. C-416/10 (https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-416/10&language=SK)

Vďaka tejto recepčnej norme §66 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie sa pre aplikáciu Aarhuského dohovoru a Smernice o EIA nepoužíva len základné pravidlo podľa čl.288 Zmluvy o fungovaní EÚ, kedy je len na vnútroštátnom práve akým spôsobom naplní Aarhuský dohovor a Smernicu o EIA ale Smernica o EIA sa stáva priamo súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky a preto je potrebné uplatňovať kolízne normy interpretácie právnych predpisov s medzinárodným prvkom (Aarhuský dohovor) a s európskym prvkom (Smernica o EIA).

Skutkové a právne odôvodnenie rozhodnutia ako aj vysporiadania sa s úkonmi verejnosti ako účastníkov konania v rozpore s §46 správneho poriadku nebolo zosúladené s vyššie uvedenými interpretačnými pravidlami a teda právnymi predpismi na základe ktorých tieto predpisy sú súčasťou právneho poriadku resp. sú záväzným spôsobom ich interpretácie. Okresný úrad rozhodoval svojvoľne, kedy bez zosúladenia s inými právnymi predpismi rozhodoval len výlučne na základe svojej vlastnej voľnej úvahy len podľa zákona č.24/2006 Z.z. a správneho poriadku.

Podľa §47 ods.3 správneho poriadku „*V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.*“.

Podľa ustálenej judikatúry ESĽP (napr. Hiro Balani v. Španielsko, § 28:; Bochan v. Ukrajina, § 84; Krasulya v. Rusko, § 52 - https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_6_ENG.pdf) je úrad aplikácie práva povinný pripomienky účastníka vyhodnotiť či sú odôvodnené (relevantné a dostatočne konkrétne) a následne či sú aj opodstatnené (vecne správme - well-founded). To korešponduje s požiadavkami §47 ods.3 správneho poriadku, kedy pripomienky musia byť vyhodnotené vo vzťahu k vecnej správnosti (voľná úvaha o hodnotení dôkazov) ako aj musia byť právne posúdené (kauzálnu nexus). Judikatúru ESĽP slovenské právo chápe ako pramene práva ekvivalentné zákonom, s ktorými je potrebné zjednotiť rozhodovaciu prax.

Správny orgán uvedené právne predpisy nerešpektuje a opiera sa pri tom o nesprávny výklad dvoch rozhodnutí správnych súdov:

- *Ministerstvo okrem nesprávneho procesného postupu tým, že predstieralo zákonnosť spravovaním zisťovacieho konania správnym poriadkom a nie osobitnými inštitútmi zákona EIA tak, aby bol naplnený účel a cieľ konania podľa §2 zákona EIA a tak aby boli naplnené čl. 6 ods.4 Aarhuského dohovoru a čl.6 ods.4 a ods.5 Smernice o EIA uplatnil nesprávny výklad súdnych rozhodnutí s tézou „verejnosť nemá nárok, aby bolo jej požiadavkám vyhovené“. Úrad si tento výklad založil na nesprávnom výklade právnej vety rozsudku NS SR č.8Sžo/89/2015, ktorého právnu vetu si nesprávne redukuje na „verejnosť nemá právny nárok, aby ich pripomienkam v procese EIA bolo vyhovené.“. Ide o nesprávnu redukciu podstaty nielen tohto rozsudku ale celého radu judikátov. Správne by právna veta mala znieť „verejnosť nemá nárok na automatické akceptovanie jej pripomienok, ale rozhodnutie vo veci má byť výsledkom odbornej diskusie, ktorej je aktívnym účastníkom.“*

  Takýto názor podporujú aj judikáty sp. zn. 5Sžp/21/2012, 3 Sži 22/2014, 3Sžp/48/2009, 5Sžp/41/2009, 5Sžp/103/2009, 3Sžp/30/2009, 3 Sžp/18/2012, 5 Sžp/21/2012 ako aj Rozsudok Súdneho dvora Európskej Únie vo veci C-240/09 a Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-243/15.

a

- *Úrad nie je povinný reagovať na každé tvrdenie účastníka konania ale len na relevantné, pričom sám úrad rozhoduje, čo považuje za relevantné a tvrdenie účastníka a čo už nie. Takýto účelový výklad je v rozpore s judikatúrou ESĽP uvedenou vyššie.*

Vo výsledku tak Rozhodnutie nie je výsledkom sledu logických úvah aplikovaných na skutkový stav veci s prihliadnutím na vyjadrenia účastníkov ale ide o výrok rozhodnutia, ktorý je vopred dohodnutý so žiadateľom a len sa dodatočne hľadá zdôvodnenie, ktoré by ho aspoň zdanlivo podporilo. A tie tvrdenia, účastníka, ktoré by sa ťažko argumentovali alebo by sa vyragumentovať nedali, tak tie úrad zamietne buď preto, že na ne účastník nemá nárok alebo sa nimi ani nezaoberá s tým, že účastník nemá nárok, aby sa s jeho každým tvrdením úrad zaoberal. V celosti tak dochádza k situácii, keď je rozhodnutie zdanlivo zákonné a odôvodnené ale neskúma sa zákonnosť a súlad s inými právnymi predpismi ale výlučne „zadanie“, ktoré v tomto prípade bolo dané práve štatútom významnej investície.

Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia tak nestojí v opozícii len k jednotlivým tvrdeniam ZDS ako námietkam účastníka konania, pričom v odôvodnení sa úrad vysporiadal len s niektorými; odvolanie ako celok neodpovedá na legitímne otázky a ako celá logická úvaha a reťaz úvah nebolo vysvetlené a odôvodnené vo vzťahu k podstate pripomienok ZDS. Napadnuté rozhodnutie tak síce formálne obsahuje časť odôvodnenia, ktoré obsahuje aj akési logické úvahy úradu, avšak ako celok v rozpore s §46 správneho poriadku nebolo toto odôvodnenia ako súčasť rozhodnutia zosúladené s inými vyššie uvedenými právnymi predpismi a ich obsahovou podstatou.

Vzhľadom na osvedčenie o významnej investícii a vzhľadom na zodpovednosť štátu z občiansko-právneho úkonu, ktorým je zmluva o investičnej pomoci nebolo rozhodnutie zo zisťovacieho konania zosúladené s osobitnými právnymi normami na úseku civilnej zodpovednosti za škodu.

Okresný úrad zodpovednosť a povinnosti štátu vyplývajúce zo súkromno-právneho úkonu „kolektivizoval“ a

„znárodnil“, nakoľko ich akceptoval ako „záujmy spoločnosti“, ktoré je podľa §3 ods.1 správneho poriadku povinný chrániť. Ide o nesprávnu interpretáciu uvedenej právnej normy.

Štát v súkromno-právnych vzťahoch akými je aj zmluva o investičnej pomoci vystupuje v zmysle §21 Občianskeho zákonníka ako právnická osoba, t.j. ako „obyčajný subjekt“ a nie z mocenskej pozície spravujúcej spoločnosť ako orgán verejnej moci. Z takýchto vzťahov súčasne sám ručí za tieto súkromno-právne vzťahy v zmysle noriem súkromného práva (Šiesta časť Občianskeho zákonníka a Tretí oddiel Dielu X. Obchodného zákonníka) a je v týchto vzťahoch rovný pred zákonom; iným slovom nie je možné prednostne riešiť občiansko-právnu ochranu zmluvných vzťahov rozhodnutiami orgánov verejnen moci len z tohto titulu. Podľa §415 Občianskeho zákonníka je zodpovednosť za škodu na majektu a na prírode či životnom prostredí rovná v ochrane a nie je ju možné preferovať rozhodnutím orgánu verejnej moci a už vôbec nemôže rozhodnutie zo zisťovacieho konania „preventívne“ pôsobiť proti zodpovednosti za škodu na životnom prostredí len preto, že by sa mohla uplatniť zodpovednosť za škodu na majetku.

Osvedčenie o významnej investícii spolu so zmluvou o investičnej pomoci a rozhodnutím zo zisťovacieho konania boli prijaté v rozpore s §46 správneho poriadku v nesúlade s ustanoveniami Občianskeho a Obchodného zákonníka o zodpovednosti za škodu a nelegitímne zodpovednosť štátu z občiansko-právnych vzťahov prenáša na ťarchu práv verejnosti a na ťarchu životného prostredia.

Rozhodnutie SDEÚ č.C-416/10 bolo porušené aj v tejto časti vo vzťahu k zodpovednosti na škodu; ekonomický záujem štátu neniesť zodpovednosť z občiansko-právnych vzťahov bol v rozpore s týmto rozsudkom uprednostnený pred záujmami verejnosti na priaznivé životné prostredie a teda aj napadnuté rozhodnutie v rozpore s §46 správneho poriadku nebolo zosúladené s Európskym právom avšak ani v tomto kontexte.

Podľa Odporúčania rady OECD o vererjnej integrite (https://www.oecd.org/gov/ethics/integrity-recommendation-SVK.pdf) je korupčným správaním (hoci nekriminálneho charakteru) každé konania pri ktorom dochádza ku kupčeniu s vplyvom verejného činiteľa. Len ťažko možno konanie v rozpore s týmto odporúčaním chápať ako súladné s konaním podporujúcim hospodársku súťaž.

Vo výsledku tak dochádza ku kupčeniu s politickým vplyvom a ekonomickým vplyvom; politické subjekty vymieňajú svoj vplyv na rozhodovaní o významnej investícii za politický profit spočívajúci v napĺňaní programu hospodárskeho rastu a zamestnanosti, ktorý je súčasne realizáciou ekonomických záujmov navrhovateľa. Keďže kupčenie s vplyvom je v rozpore s ustanoveniami medzinárodnej zmluvy s OECD, ktorej je Slovenská republika signatárom, predmetné rozhodnutie nebolo v rozpore s §46 správneho poriadku zosúladené ani s týmito právnymi predpismi a to najmä s čl.55 ods.2 Ústavy SR.

12) §29 ods.3 *„Ak sa rozhoduje o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, primerane sa použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na stanoviská podľa § 23 ods. 4.“*

Okresný úrad Rimavská Sobota nerozhodoval v rozsahu a spôsobom určeným §29 ods.3 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie ale len v rozsahu správneho poriadku ktoré považoval za primerané aplikovanie §29 ods.3 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Iným slovom nerozhodoval aj na základe pripomienok ZDS, ako diktuje §29 ods.3 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie ale len v rozsahu voľnej úvahy podľa §34 ods. 4 správneho poriadku, pričom si aj sám určil rozsah dôkazov, na ktoré prihliadal a to sú niektoré stanoviská orgánov štátnej správy.

Na odôvodnené stanovisko ZDS neprihliadal ako na osobitný vstup do zisťovacieho konania podľa §24 ods.3 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie ale iba ako na „obyčajnú“ námietku, s ktorou sa stačí vysporiadať podľa poslednej časti §47 ods.3 správneho poriadku; v dôsledku čoho napadnuté rozhodnutie tak neobsahuje ani zdôvodnenie podľa §20a zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie ale iba zdôvodnenie podľa §47 ods.3 správneho poriadku.

Podobne nepostupoval ani podľa §29 ods.3 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie čo sa týka povinného rozsahu zophľadňovania ani vo vzťahu ku rozhodovaniu prihliadajúc na kritériá podľa §10 k zákonu

EIA nakoľko v odôvodnení rozhodnutia neuvádza ktoré kritériá podľa prílohy č.10 k zákonu EIA pri rozhodovaní použil a ako ale len na základe voľnej úvahy podľa §34 ods.4 správneho poriadku v rozsahu, ktorý si sám určil podľa §34 ods.5 bez toho aby prihliadal na stanovisko ZDS (ako káže §29 ods.3 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie) a bez toho, aby použil konkrétne kritériá a uviedol ako ich použil na rozhodnutie; úrad vydal rozhodnutie v rozpore s §46 správneho poriadku tak, že ho nezosúladil s požiadavkami uvedeným právnych noriem. **Rozhodnutie tak v rozpore s §46 správneho poriadku nebolo zosúladené s §29 ods.3 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie kedy sa pri rozhodovaní neprihliadalo na stanoviská ZDS a nepoužili sa konkrétne kritériá podľa prílohy č.10 k zákonu EIA. V konečnom dôsledku tak napadnuté rozhodnutie v rozpore s §46 správneho poriadku nedôsledne zistilo stav veci o ktorej okresný úrad rozhodoval.**

13) Ochrana pôdy pôdy pri nepoľnohospodárskom použití je chránená štvrou časťou zákona o poľnohospodárskej pôde č.220/2004 Z.z., ktorá spočíva v materiálnej aj procesnej ochrane pôdy. Materiálna ochrana spočíva v definínicii a rozdelení katastra obce na oblasti s jednotlivými kvalitatívnymi triedami pôdy, pričom nepoľnohospodárske využitie je prípustné a únosné len na tých najmenej bonitných pôdach.

Podľa §12 ods.2 písm.a až písm.c zákona o poľnohospodárskej pôde „*Ten, kto navrhne nepoľnohospodárske použitie poľnohospodárskej pôdy, je povinný a)*
chrániť najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu a vinice podľa odseku 1; b) riešiť alternatívne umiestnenie stavby na poľnohospodárskej pôde za hranicou zastavaného územia obce so zreteľom na ochranu najkvalitnejších poľnohospodárskych pôd podľa písmena a) a vyhodnotiť dôsledky pre poľnohospodársku pôdu pre každú alternatívu; c) nenarušovať ucelenosť honov a nesťažovať obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy nevhodným situovaním stavieb, jej delením a drobením alebo vytváraním častí nevhodných na obhospodarovanie poľnohospodárskymi mechanizmami“.

Zámer ani rozhodnutie nerešpektuje citované ustanovenia zákona o poľnohospodárskej pôde a rozhodnutie s ním nebolo zosúladené.

Podľa bodu 4.10 na str.12 Územného plánu Banskobystrického samosprávneho kraja (https://www.bbsk.sk/uzemny-plan-vuc-bbk) je z hľadiska ochrany pôdy „*Rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesné pozemky ako limitujúci faktor urbanistického rozvoja územia, osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia a osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti (produkčné sady a vinice).*“

Rozhodnutie v rozpore s §46 správneho poriadku nebolo zosúladené s požiadavkami právnych predpisov, ktoré chránia pôdu.

14) Rozhodovanie na základe návrhov účastníkov podľa §29 ods.3 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie sa týka primerane aj rozhodovania o podmienkach rozhodnutia podľa §29 ods.13 zákona o posudzovaní vpluvov na životné prostredie, ktoré je potrebné zdôvodniť podľa §20a písm.a zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Podľa druhej vety §29 ods.13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „*Ak ide o rozhodnutie, v ktorom sa určilo, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena nepodlieha posudzovaniu podľa tohto zákona, výroková časť rozhodnutia obsahuje aj podmienky, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyv na životné prostredie.*“.

Podľa §20a písm.a zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „*Rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní a záverečné stanovisko okrem všeobecných náležitostí rozhodnutia22b) obsahuje odôvodnenie rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 13*“.

Podľa §3 ods.5 správneho poriadku (zásada materiálnej rovnosti) „*Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.*“.

Konkrétne sa jedná o požiadavku vegetačnej strechy, ktorú požadovalo vo svojom odôvodnenom stanovisku podľa §24 ods.3 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie nielen ZDS, ale ktorú požadoval vo svojom stanovisku aj Banskobystrický samosprávny kraj.

V súvislosti so zámerom sme požadovali tzv. biosolárne strechy, t.j. fotovoltické panely na streche pod ktorými sú vegetačné rozchodníky. Uvádzame ako príklad aktuálnu aplikáciu z výrobnej haly spoločnosti HS-Tec, spol. s r.o. v Dubnici nad Váhom:

Fotografie sú z kolaudácie, ktorá prebehla začiatkom roku 2023; v prípade potreby sa obráťte na pracovníčku stavebného úradu v Dubnici s požiadavkou o ďalšie informácie v tomto smere: nikol.kosikova@dubnica.eu. Na tento zámer bol spracovaný zámer „Výrobný závod HS-Tec, spol. s r. o." a boli uložené podmienky rozhodnutím Okresného úradu Ilava č. OU-IL-OSZP-2021/000680-018 (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/vyrobny-zavod-hs-tec-spol-s-r-o-dubnica-nad-vahom) v zmysle rozhodnutia o zmene č. OU-IL-OSZP-2021/001469-025 (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/vyrobny-zavod-hs-tec-spol-s-r-o-)

V prípade potreby vieme dohodnúť kontakt s firmou HS-Tec, spol. s r.o. v Dubnici inštaláciu si obzrieť, lebo v rámci realizácie biosolárnej strechy v spolupráci s nami urobili takú realizáciu stavby, aby táto ich prevádzka slúžila aj ako inšpirácia a príklad dobrej praxe aj pre iné spoločnosti; aby sa naučili aj iní používať zelené strechy či aby posúvali technické riešenie ďalej. Súčasne si môžu vymeniť praktické informácie so stavbou ale aj užívaním. Okrem príkladu spolupráce priemyslu s environmentálnymi aktivistami ide aj o zárodok novej BAT, zatiaľ iba na úrovni dobrej aplikačnej praxe ale v súvislosti so štandardizáciou, ktorá príde s pripravovanou Smernicou budeme určite ašpirovať, aby sa ako štandard použil už tento systém.

Z hľadiska náležitostí rozhodnutia tak bolo rozhodnutie v rozpore s 46 správneho poriadku nezosúladené s §3 ods.5 správneho poriadku (zásada materiálnej rovnosti) nakoľko úrad ako neuviedol konkrétnu podmienku vegetačnej strechy, aj keď je to bežná podmienka, ktorú iné orgány posudzovania vplyvov na životné prostredie bežne v rozhodnutiach uvádzajú; príkladmo uvádzame rozhodnutie MŽP SR č. 4230/2022-11.1.1 /šm k zámeru „Modernizácia a ekologizácia ZEVO OLO – linky K3 a K2" (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/modernizacia-ekologizacia-zevo-olo-linky-k3-k2-) alebo v rozhodnutí Okresného úradu Bratislava č. OU-BA-OSZP3-2023/066070-014 k zámeru „Vysokoúčinná kombinovaná výroba elektriny a tepla v SCZT Západ" (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/vysokoucinna-kombinovana-vyroba-elektriny-tepla-ako-nahrada-za-sucasne) alebo rozhodnutie Okresného úradu Senec č. OU-SC-OSZP-2022/004218-027 k zámeru „Logistic park Triblavina - HALA C" (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/logistic-park-triblavina-hala-c) alebo Okresného úradu Ilava č. OU-IL-OSZP-2022/000071-025

k zámeru „DCA Park Ilava“ (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/dca-park-ilava) alebo Okresného úradu Ilava č. OU-IL-OSZP-2022/001625-027 k zámeru „NEWAYS SLOVAKIA - VÝROBNO - SKLADOVÁ HALA (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/neways-slovakia-vyrobno-skladova-hala) alebo Okresného úradu Spišská Nová Ves č. OU-SN-OSZP-2022/009057-016 k zámeru „Dostavba a rekonštrukcia lôžkovej časti NsP v Spišskej Novej Vsi“ (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/dostavba-rekonstrukcia-lozkovej-casti-nsp-v spisskejnovej-vsi-) alebo Okresného úradu Kežmarok č. OU-KK-OSZP-2023/002327-031 k zámeru „Výrobný areál – Veľká Lomnica“ (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/vyrobny-areal-velka-lomnica). Sú to príkladmé rozhodnutia naprieč rôznym charakterom nerezidenčných a neratailových projektov a to naprieč celým Slovenskom, čo dostatočne preukazuje, že sa jedná o bežné environmentálne opatrenie ukladané po celom Slovensku rôznymi okresnými úradmi.

Úrad zároveň nevysvetlil takýto odklon od bežnej aplikačnej praxe, čím porušil nielen zásadou materiálnej rovnosti ale aj spôsobil nesúlad vydaného rozhodnutia s §3 ods.5 správneho poriadku v súbehu s §19 ods.13 a §20a písm.a zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Odôvodnenie navrhovateľa a okresného úradu sú v oboch prípadoch totožné (nielen obsahom ale dokonca aj gramatickým znením). Okresný úrad tak nedodržal ani len všeobecnú charakteristiku odôvodnenia podľa §47 ods.3 správneho poriadku a to aby uviedol vlastnú úvahu, ktorú použil na rozhodnutie v tejto časti. Dá sa teda uzavrieť, že vlastnú úvahu úrad ani len nemal a len mechanicky preberal názory navrhovateľa len aby mu za každú cenu vyhovel a to spôsobom, že mu neudelí žiadne opatrenia, s ktorými sám navrhovateľ rátal už v projekte. **Tým však úrad nedodržal účel rozhodnutia podľa §2 písm.d zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.**

Úrad nezdôvodnil prečo neuložil túto podmienku, hoci je v slovenských podmienkach bežná a stala sa základom dobrej rozhodovacej praxe okresných úradov v konaniach EIA. Rozhodnutie je z tohto dôvodu nepochopiteľné pre nedostatok dôvodov.

Územný plán mesta Rimavská Sobota (https://www.rimavskasobota.sk/uzemny-plan-mesta-rimavska-sobota.phtml?id3=27908) odkazuje na Adaptačnú stratégiu SR z roku 2018 (https://www.minzp.sk/files/odbor-politiky-zmeny-klimy/strategia-adaptacie-sr-zmenu-klimy-aktualizacia.pdf); Podľa Adaptačnej stratégie SR sú vegetačné strechy vhodným opatrením na riešenie prejavov klimatickej krízy a má sa s nimi uvažovať pri projektovaní stavieb na území mesta a ako vhodné opatrenia sú uvedené na viacerých miestach: príkladmo str.45 ako opatrenie spomalenia odtoku dažďových vôd, str.51 opatrenie proti horúčavám a suchám.

Rozhodnutie je tak v časti návrhu na uloženie podmienky realizácie biosolárnej strechy v rozpore s §46 správneho poriadku nezosúladené s §3 ods.5 správneho poriadku a s §2 písm.d, §20a písm.a a §29 ods.13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie; nie je zosúladené ani s miestnym právnym predpisom, ktorým je územný plán mesta Rimavská Sobota v tomto ohľade.

Vo výsledku je napadnuté Rozhodnutie len formalistickým dokumentom, ktorým sa ipso facto umožňuje získať povolenie na realizáciu navrhovanej činnosti ale bez toho, aby bola predmetom účinného posudzovania vplyvov na životné prostredie ako spôsobu zabezpečenia vysokej ochrany životného prostredia. Proces vedúci k rozhodnutiu nedostatočným spôsobom uplatňuje ustanovenia osobitných právnych predpisov ohľadne participácie verejnosti čo sa týka ako prístupu k informáciám tak aj k reálnej možnosti projekt reálne ovplyvniť. Úrad postupoval tak, že práva verejnosti neboli a ani nemohli byť reálne naplnené a to preto, že pristúpil k aplikácii tzv. právneho minimalizmu.

Zjednodušene povedané: úrad rozhodoval len, aby nejako rozhodol a nespôsobil omeškanie rozhodnutia voči schválenému harmonogramu vyplývajúceho z investičnej zmluvy; dodržanie práv verejnosti vôbec nebral do úvahy alebo len sekundárne a formalisticky. Mal pri tom vyvolať zdania zákonnosti; t.j. že nezákonnosť nie je zrejmá ale na jej odhalenie a pochopenie je potrebná istá právna erudícia. Na to sa úrad aj spoliehal vzhľadom na vládou presadzovanú politiku rozhodovania za každú cenu a ostentatívneho potláčania práv ekologickej verejnosti reprezentovanej práve ZDS. Táto vládou presadzovaná politika v praxi ipso facto znamená abdikáciu na kvalitu rozhodnutí ale prevažuje utilitárny pragmatizmus presadzovania vládnych záujmov, ktoré v praxi vykonáva práve sústava miestnej štátnej správy. V skutočnosti tak vládou aplikovaný systém viedol nielen k zníženiu kvality v konaniach EIA a teda v konaniach, ktorými sa v praxi aplikuje Aarhuský dohovor a sústava environmentálnych

smerníc EÚ, ale k rozvratu právneho štátu. Z hľadiska právnej teórie ide o kombináciu formalizmu, pozitivizmu a legalizmu. Takýto výkon štátnej moci vychádza z čínskeho konfucionistického myšlienkového prúdu fa-ťia (zákonodarcovia), ktorý bol jeden z hlavných myšlienkových prúdov v starej Číne, ktorý bol odporcom konfucianizmu, a podľa ktorého prirodzené zákony (tao) určujú vývin vecí, pričom aj ľudská spoločnosť musí mať vlastné zákony (fa), ktoré by boli pre ľudí kritériom ich konania. Tieto zákony sú v konfucionistickom poňatí hlavným nástrojom štátu v boji za upevnenie moci a rozkvet krajiny. V našich podmienkach bol používaný socialistickým československom v rámci jeho snáh o právny pozitivizmus a predstieranie práva najmä vo vzťahu k Západným krajinám; v bežnom jazyku má takéto používanie štátnej moci označenie „normalizácia". V inej forme sa uplatňuje aj v súčasnej Číne pod taktovkou Čínskej komunistickej strany. Nie je asi veľkým prekvapením, že nie je v súlade s demokratickým zriadením a princípom právneho štátu podľa čl.1 Ústavy, hoci k jeho aplikácii viedli hádam aj šľachetné ciele. **Nestačí však mať len dobré úmysly, treba postupovať aj zákonne, čo sa v danom prípade nestalo. Konfucionizmus a jeho implikácie nie sú v súlade s Ústavou nielen pre ideologickú netralitu Slovenska ale najmä pre aplikačné rozdielnosti, ktoré nie sú zlúčiteľné s právnym štátom, hoci si kladú za cieľ dobrú správu vecí verejných – a to ani v slovenských reáliách.**

Jedným z prejavov normalizácie v Československu 70tych rokov 20teho storočia bola aj kolektivizácia práva na životné prostredie, ktoré bolo subsumované pod verejné právo stavebné ako súčasť budovania socialistickej spoločnosti a socialistikcého hospodárstva najmä pôsobením zákona č.50/1976 Zb., ktorým sa zaviedli procesné úradné postupy, ktorými sa tieto politické ciele dosahovali; jeden zo sprievodných javov bolo nerešpektovanie vlastníckeho práva ale aj nerešpektovanie práva na priaznivé životné prostredie. To bolo aj dôvodom vzniku disidentského hnutia Bratislava nahlas!, ktoré sa pričinilo nielen k pádu komunizmu na našom území ale aj k renesancii environemntálneho práva na prelome milénií (od 1992 do 2004) kedy vznikli všetky súčasné moderné právne predpisy chrániace verejné záujmy životného prostredia. Slovenská republika reagovala vlastnou legislatívou, napr. zákonom o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č.127/1994 Z.z.

V protiklade k socialistickému poňatiu práva sa z USA vyvinuli právne školy, ktoré sa vyjadrujú k tomu, aké by malo byť právo po obsahovej stránke, akými princípmi by sa malo riadiť zákonodarstvo a súdnictvo, aký je vzťah práva k hodnotám spoločnosti (napr. sociálna spravodlivosť, voľný trh), vyjadrujú sa k úlohám právnikov, zákonodarcov a sudcov, k právnickému vzdelávaniu. Ich predstavitelia formulujú očakávania kladené na právny systém a kriticky sa vyjadrujú k miere ich naplnenia, študujú možnosti ich naplnenia v rámci danej situácie (ako to umožňuje aktuálny status quo). Predstaviteľov tohto prúdu v právnej vede spája so sociológiou práva viacero čŕt, okrem iného, akceptácia „spoločenského života" práva, čiže jeho prejavov a dopadov v mimoprávnej oblasti, skúmanie spoločenských funkcií práva, recepcia prác M. Webera a iných predstaviteľov sociológie práva, absorbovanie teórií a niektorých pojmov, ktoré vznikli v sociológii. Všetky tieto prístupy k právu sa v priebehu 20. storočia zaoberali otázkami veľkých sociálnych štruktúr a sociálnych inštitúcií, konaním inštitucionálnych aktérov (makroúroveň spoločnosti), ale absorbovali tiež tzv. obrat ku každodennosti a zaoberali sa otázkami konania individuálnych aktérov a motiváciou individuálneho rozhodovania (mikroúroveň spoločnosti), a reagovali aj na tzv. obrat k jazyku (narrative turn), ktorý sa spája s nástupom epochy postmoderny.. Aj tento teoreticko-právny prístup stál za vznikom Aarhuského dohovoru či Smernice o EIA, ktoré vznikli syntézou teoreticko-právneho uvažovania tejto školy v kombinácii so slovenskými prameňami práva (Aarhuský dohovor právne vychádza z rozsudku Medzinárodného súdu v kauze Gabčikovo a súčasne platná Smernica o EIA vychádza najmä z legislatívneho príkladu Slovenskej republiky a to zákona č..127/1994 Zb. a zákona č.24/2006 Z.z. účinného do konca roka 2014).

Paradoxne, Slovensko bolo aj prvou krajinou, voči ktorej bol vedený infridgement za porušovanie Aarhuského dohovoru a Smernice o EIA: To viedlo k prijatiu novely č,314/2014 Z.z., ktorá mala hmotne aj procesne posilniť postavenie verejnosti. Bolo to ZDS, ktoré si ako jeden z pilierov svojej činnosti založilo práve využívanie práv vyplývajúcich z tejto legislatívy na to, aby takto spoluovplyvňovalo životné prostredie na Slovensku a spôsob ako aj formy, ktorými sa to deje. Len tak mimochodom, prijatie dvoch posledných revízií Smernice o EIA bolo aj reakciou na úspešnú žalobu Slovenských občanov za porušovanie európskeho práva, kde Slovenská republika prehrala a SDEÚ v rozsudku C-416/10 (na ktorý v tomto odvolaní odkazujeme) bola zaviazaná zosúladením svojho právneho poriadku a aplikácie práva s európskym právom a Aarhuským dohovorom. Slovenskej verejnosti je známejšia pod názvom „kauza Pezinská skládka". Zdá sa, že Slovenská republika sa nepoučila a jej spoločenský vývoj znovu dospel do stavu, kedy sa výkon štátnej moci v oblasti životného prostredia stavia do rozporu s právami verejnosti, ktoré chce rozhodnutiami štátu z mocenskej pozície prekonať a „kauza Rimavská Sobota" môže byť rovnako prelomová – ak nedôjde k náprave právnymi opravnými prostriedkami odvolania a správnej žaloby, ktorá bude nasledovať v prípade neúspechu odvolania.

Ide teda o principiálny a civilizačný problém – akým spôsobom zvládať spoločenské problémy (medzi ktoré patrí klimatická kríza, energetický kríza) ako aj oblasť participácie verejnosti v podmienkach demokratickej spoločnosti a právneho štátu, ktorý je moderným štátom a súčasťou Európskej únie a Západného civilizačného okruhu. Sem patrí predovšetkým realizácia ľudských práv (http://ludskeprava.euroiuris.sk/index.php?link=gen_lud_prav) ako aj celosppoločenský rozvoj v transformujúcej sa spoločnosti 21. storočia.

V tejto súvislosti je nutné, najmä vo vzťahu k súdnej kontroly zákonnosti, ktorá prichádza do úvahy, skonštatovať že rozhodnutie Ústavného súdu SR č. III. ÚS 357/2023-26 preukazuje skutočnosť, že Slovenská republika uplatňuje také teoreticko-právne východiská prameniace zo socialistického práva, že ani len teoreticky nemôžu byť skonzumované práva verejnosti vychádzajúce z Aarhuského dohovoru a Smernice o EIA. Zároveň je zrejmé, že významným spôsobom sa na deformácii právneho, spoločenského a aplikačného prostredia podielala tzv. Matovičova a tzv. prvá Hegerova vláda a to konkrétne najmä bývalý minister hospodárstva Richard Sulík, ktorý vyvolal štátnu šikanu voči ZDS a bývalý minister životného prostredia Ján Budaj, ktorý v rámci koaličných dohôd zabezpečoval súčinnosť a prežitie vtedajšej vládnej koalície a to aj na úkor verejnosti. Tieto skutočnosti boli predmetom sťažnosti na Európsku komisiu č. CHAP(2022)00380 (https://online.fliphtml5.com/txsmk/qnvb/#p=1) a č.CHAP(2023)00129 (https://online.fliphtml5.com/txsmk/owxv/#p=1). Európska komisia očakáva súdnu prax v tejto oblasti pred tým, ako sa rozhodne pre ďalší právny postup proti Slovenskej republike. V uvedených eurosťažnostiach je aj skryté prepojenie medzi aktivizmom, politikou a pravom životného prostredia vykonávaného ekologickými mimovládnymi organizáciami a je to dôkaz, že sa jedná nielen o politický či spoločenský problém, ale aj o právny problém. Mimochodom, uvedené rozhodnutie Ústavného súdu SR, prijalo ESĽP na ďašie konanie prieskumu súladnosti s ľudskými právami (https://online.fliphtml5.com/txsmk/eybt/). ESĽP skúma, či rozhodovacou praxou úradov a súdov aká sa zhostila na Slovensku za posledné roky nedochádza k porušovaniu ľudských práv.

V tejto súvislosti je potrebné si pomôcť s dvomi analógiami, ako ich zo svojej právnej praxe popísal JUDr. Procházka:

1. O eurofilnom vlastenectve (https://dennikn.sk/3594259/tyzden-v-prave-rada-prochazku-slnko-aj-vychadza/?cst=f1b87ba02f876e45bc04c4ab4b836b2857267f9e2e28f9be921b1dd673512117):

   Hovorí sa, že zahraničná politika je pokračovaním tej domácej. Myslí sa tým asi to, že ten, kto má poverenie spravovať vnútroštátne záležitosti, zároveň spravuje aj vzťahy s inými štátmi. Dobre, to vieme. A chceme tu dnes povedať opak.

   Svet je prinajmenšom od konca druhej svetovej vojny (prípadne od konca prvej púnskej vojny) usporiadaný tak, že vonkajšie vzťahy štátu sú kľúčovým determinantom vnútroštátnej politiky. Všetko dôležité, čo sa deje doma, viac alebo menej priamo závisí od medzinárodno-právneho postavenia.

   Sú zásadné témy, ktoré sa javia byť vecou domácich špecifík a na ktoré by teda naša zahranično-politická identita nemala mať vplyv. Boj o právny štát, kolabujúce zdravotníctvo či hrozba postupnej erózie dôchodkového systému. Aj tieto témy, resp. našu schopnosť ich efektívne riešiť, však ovplyvní to, či zostaneme na blízkej orbite Bruselu alebo sa od neho budeme odstredivou silou postupne vzďaľovať.

   Prvá možnosť nám zachová šancu na takú účasť na rozhodovaní o globálnych aj vlastných pomeroch, aká výrazne presahuje našu geopolitickú relevanciu. V skratke, zostaneme bezprostredne ovplyvnení „cudzou“ politikou a zároveň disproporčne vplyvní v procesoch jej tvorby. Formálne obmedzená, reálne posilnená suverenita s dosahom, na aký by sme mimo Únie ani nedovideli.

   Druhá možnosť nám už v strednodobom horizonte môže ohroziť štátnosť ako takú. Dočasná ilúzia rozhodovacej zvrchovanosti a jej následný zánik.
   V tejto chvíli ešte ten výber asi nie je taký jednoznačný a tie trajektórie nemusia byť nezvratné. Predsa len však minimálne z jednej z nich môže byť ťažké vracať sa a už to potom ani nemusí byť úplne v našej moci.

2. Frontex za nič nemôže (https://dennikn.sk/3581411/tyzden-v-prave-rada-prochazku-syrski-utecenci-norska-socialka-ukrajinske-obilie/?cst=605d8ab59f3ff6ab8bd482444ffc8d11f0a109858aa7bea6258edce281a216e7)

Sýrski utečenci sa na Všeobecnom súde EÚ sťažovali, že ich Frontex a grécke úrady vrátili z ostrova Leros, kde mali v úmysle uchádzať sa o azylovú ochranu, späť do Turecka. Žiadali kompenzáciu nákladov, ktoré s útekom zo Sýrie mali, a tiež finančnú náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá im podľa nich vznikla pre porušenie ich práva na medzinárodnú ochranu, vzhľadom na zákaz kolektívneho vyhostenia, pre porušenie práv dieťaťa, práva na ochranu pred neľudským zaobchádzaním a práva na účinný opravný prostriedok.

Z morálneho, politického i spoločenského hľadiska je to zjavne zásadná téma a také sa skôr či neskôr nevyhnutne stanú aj predmetom súdnej reflexie. Len to niekedy trvá a nie každý pokus vyjde.

V tejto veci sa Všeobecný súd EÚ meritórnemu skúmaniu vyhol a žalobu odmietol z dôvodov, ktoré sa pokojne dajú označiť za procesné. Hovorí síce o absencii príčinnej súvislosti medzi právomocou Frontexu a namietanou ujmou, ale v zásade ide o to, čomu sa odborným žargónom hovorí absencia pasívnej vecnej legitimácie, čiže nespôsobilosť žalovaného subjektu byť adresátom žalobného nároku. V skratke, „úlohou Frontexu je len poskytnúť technickú a operatívnu podporu orgánom členského štátu“. Práve a len tie majú podľa súdu „právomoc posúdiť meritum rozhodnutí o navrátení a skúmať žiadosti o medzinárodnú ochranu“.

Preložené do ľudskej reči, ak by ste boli žalovali priamo Grécko, možno by sme sa museli zaoberať aj hmotnoprávnou podstatou. Vy ste však žalovali servisnú organizáciu, ktorá žiadne vlastné rozhodnutia neprijíma.

Je to alibizmus? V istom pohľade áno, prinajmenšom je to neochota liezť do politicky extrémne brizantnej témy. Z čisto právnej perspektívy je to však ten typ rozhodovacieho minimalizmu, ktorý potvrdzuje relevanciu tak princípu sudcovského sebaobmedzenia, ako aj jednotlivých formálnych rubrík, do ktorých sa treba zmestiť. Nie je to vždy úplne uspokojujúce, ale posilňuje to predvídateľnosť aplikácie práva.

Alebo naopak: formálne to sedí, vecná podstata sa odkladá na neskôr.

V uvedených analógiách vidíme (v ktorých nevystupuje životné prostredie ale iné otázky zdanlivo výlučne vnútroštátneho charakteru), ako medzinárodné právo a európske právo pôsobí na vnútroštátne právo a táto kolízia vnímania sa musí v právnej praxi reálne riešiť. Odhaľujú ako proti sebe tieto právne systémy pôsobia. Obdobne to platí aj pre oblasť životného prostredia a pôsobenia medzinárodného práva, európskeho práva a vnútroštátneho práva v oblasti životného prostredia a posudzovania vplyvov na ne. Orgány aplikácie práva však uprednostnili právny minimalizmus a „odkladanie riešenia na neskôr“ pričom sa podriadili politickej objednávke vládnej moci – a to ako v prípadoch popisovaných JUDr. Procházkom, tak aj vo veci tohto odvolania.

Nakoľko však ide o kolíziu medzinárodného a európskeho práva s vnútroštátnym právom, je potrebné na kolíziu aplikovať princíp vychádzajúci zo záväzného rozsudku Súdneho dvora EÚ č.C-416/10 (https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-416/10&language=SK) ktorý zakotvuje Zásadu uprednostnenia záujmom verejnosti na životnom prostredí pred ekonomickými záujmami navrhovateľa a hospodárskymi záujmami spoločnosti ako aj záväzným spôsobom stanovuje hraničné kritérií a kolízne normy pri zabezpečovaní aplikačného súladu uplatňovania vnútroštánych právnych predpisov s medzinárodnými právnymi predpismi (Aarhuský dohovor) a ako aj európskymi právnymi predpismi (Smernica o EIA). Najneskôr súdne inštancie sa budú musieť v spolupráci so SDEÚ zaoberať prejudiciálnou otázkou zosúladenia rozhodovania podľa vnútroštátneho práva s inými právnymi predpismi, kam patria aj Európske právne predpisy. A ak to nespravia justičné orgány, Slovensko bude s veľkou pravdepodobnosťou čeliť ďalšiemu infridgementu pričom v konečnom dôsledku okrem pokút môže byť Slovenská republika vylúčená aj z eurofondových výziev.

Vytrvalosť ZDS tak nie je šikanóznym či zneužívačným výkonom práva a je len dôkazom akým spôsobom vnímajú svoju úlohu v spoločnosti; Je to praktický príspevok k naplneniu nasledovných cieľov (a súčasne právnych problémov):

1) Ako zabezpečiť súčasnú realizáciu práva na udržateľný rozvoj a práva na priaznivé životné prostredie
2) Ako zabezpečiť ústavné práva na životné prostredie, podnikanie pri súčasnom zachovaní charakteru slovenského hospodárstva
3) Ako využiť súčasné výzvy (nielen z Balíka obnovy) tak, aby boli zárodkom tzv. Zelenej transformácie Európy a teda zabezpečením konkurencieschopnosti Slovenska z dlhodobého hľadiska.

Nejde o zneužívanie práva ale o snahu aplikovať ústavné právo podľa čl.30 ods.1 Ústavy SR priamo ako občania pôsobiť na orgány verejnej moci s cieľom ovplyvnenia ich činnosti tak, aby sa spôsobila zmena výkonu verejnej správy smerom k lepšej správe vecí verejných a k napĺňaniu ľudksých práv a riešeniu problémov, ktorým čelíme ako je napr. klimatická kríza a ktoré sú aj predmetom základných ľudských a ústavných práv. .

Ide o legitímny nástroj ekologického občianskeho aktivizmu, ktorým sa sledujú ekologické ciele v konkrétnej jednotlivej veci tak, aby bola príspevkom v Zelenej transformácii Slovenska a tak budovanie Slovenska a jeho morálna ale aj fyzická obnova založená na demokratickom a právnom štátne, ktorý má svoje civilizačné ukotvenie v Európskej únii.

Podstata tohto odvolania spočíva v tom, že aplikácia vnútroštátneho práva nie je zosúladená s aplikáciou Európskeho práva a medzinárodného práva. A keďže v dôsledku čl.7 ods.2 Ústavy je Smernica o EIA súčasťou vnútroštátneho práva a v dôsledku čl.7 ods.4 a ods.5 Ústavy je aj Aarhuský dohovor súčasťou vnútroštátneho práva a to dokonca s povinnosťou aplikačnej prednosti – vďaka podriadenosti správnemu poriadku sa dá tento právny spor formulovať aj ako rozpor napadnutého rozhodnutia s §46 správneho poriadku – nezosúladenie rozhodnutia a rozhodovania s európskym a medzinárodným právom.

Je nám totiž známe, že MŽP SR organizovalo školenia pracovníkov okresných úradov, vrátane Košického, ktorých inštruovalo, že má postupovať v zmysle právneho minimalizmu a formalizmu tak, že bude procesne postupovať podľa správneho poriadku a súlad so Smernicou EIA bude zabezpečovať výlučne podľa interpretačného kritéria v zmysle čl.288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Pracovníci MŽP SR, ktorí mali byť garantom aplikácie Aarhuského dohovoru a Smernice o EIA tak boli účastníkmi demontáže právneho štátu v tejto oblasti, nakoľko MŽP SR, ktoré v zmysle §54 ods.2 písm.a zákona EIA *„vykonáva štátnu správu v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie a riadi jej výkon*“ internými riadiacimi aktami a svojou vlastnou činnosťou samo prispelo k tomu, že štátna správa v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie systémovo pôsobí v rozpore s Aauhurským dohovorom a Smernicou o EIA; v zmysle zásady legitímnych očakávaní tak nastal stav, kedy verejnosť nemôže očakávať realizáciu svojich práv vyplývajúcich z medzinárodného práva a európskeho práva a v tomto smere v skutočnosti aj rozhodovanie porušuje čl.288 ZoFEU lebo sa nedosahuje ani len účel a cieľ týchto právnych predpisov.

Nejde tak len o zlyhanie v jednotlivom prípade ale o tak systémovo a politicky zdeformovaný výkon štátnej správy že sa naplnenie Aarhuského dohovoru a Smernice o EIA ani reálne očakávať nedá. A to už je nielen právny problém ale aj čiastočne nepriamo politický problém (otázka dodržiavania a štandardu medzinárodných záväzkov je politickou otázkou a bola aj predmetom tohto ročnej volebnej kampane). Hoci politická zodpovednosť voči iniciátorom tejto deformácie bola v posledných voľbách vyvodená (strana, ktorej členom je bývalý minister životného prostredia sa z premiérskej strany stala mimoparlamentnou a strana ktorej členom je bývalý minister hospodárstva síce ostala parlamentnou ale výrazne marginalizovanou), právne dôsledky z neplnenie medzinárodných a európskych záväzkov naďalej trvajú a znáša ich Slovenská republika zosobňuje sa v úradníkovi, ktorý rozhodol. Neželaný a Aarhuským dohovorom a Smernicou o EIA nepredpokladaný a nesúladný stav trvá a teda politická zodpovednosť bude pripísaná už aj novej vláde; ak táto neurobí nič pre nápravu stavu lebo aj voľba kontinuity je zodpvednosťou za výkon verejnej správy. Nová vláda sa tak nebude môcť vyhovárať, ak sama nič pre nápravu stavu nespraví.

Osvedčenie o významnej investícii vytvorilo politicko-právny základ pre uplatňovanie systémovo zdeformovaného výkonu verejnej správy a následné rozhodnutie orgánu posudzovania vplyvov na životné prostredie sa mu podriadilo a tým spôsobilo vo výsledku nesúlad vydaného rozhodnutia s normami vnútroštátneho ale aj európskeho a medzinárodného práva. Nápravy sa domáhame odvolaním; súčasne má byť aj celospoločenským zrkadlom.

Nová vláda tak bude musieť prevziať zodpovednosť za zlyhania predošlej a zabezpečiť aplikovateľnosť tejto legislatívy (nielen) v tomto prípade. Je len iróniou osudu, že to boli predstavitelia strany SMER a HLAS, ktorí v roku 2014 prijali uvedenú legislatívu a teraz budú musieť niesť časť spoluzodpovednosti za jej nedodržiavanie a súčasne budú musieť zabezpečiť znovu súlad štátnej správy v tejto oblasti ale budú čiastočne niesť zodpovednosť za hrubé pochybenia štátu, za ktoré v skutočnosti politicky nemôžu, ale medzinárondo-právne a právne jednoznačne za štát zodpovedajú.

Je nepochybné, že kvalita a štandard verejnej správy v oblasti životného prostredia má zásadný vplyvy na viaceré ústavou, medzinárodnými dohovormi a Európskym právom garantovanými základnými právami. Je nepochybné,

že činnosť ekologického spolku pôsobiaceho v oblasti presadzovania práva životného prostredia je želanou činnosťou a plne legitímnou činnosťou ako v jednotlivo tak aj systémovom a celospoločenskom poňatí. Je nepochybné, že samotné environmentálne a ekologické záujmy sú vo verejnom záujme a že majú prednosť pred ekologickými a ekonomickými záujmami. Je na štáte a jeho orgánoch, aby výsledky a záväzky Slovenskej republiky v tomto smere garantovali v rozhodovacej činnosti úradov a odvolanie reflektuje holý fakt, že štát si tento záväzok voči občanom a verejnosti ako aj voči životnému prostrediu nesplnil a neplnil.

Podľa §59 ods.1 Správneho poriadku odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Vzhľadom na konštatované pochybenia v predmetnom konaní žiadame, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie zrušil podľa §59 ods.3 Správneho poriadku a vec vrátil na nové zisťovacie konanie. Toto odvolanie má podľa §55 ods.1 Správneho poriadku odkladný účinok.

♥Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. ♠ S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. ♦ Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*; listiny v papierovej forme nezasielať. ♣ Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.
★ **Zásady Integrity konania ZDS**: https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/
★ **Environmentálne princípy činnosti ZDS**: https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy-cinnosti-zds/

ZDS je inštitúciou, ktorá zasvätila svoju činnosť dôslednej ochrane životného prostredia a jeho neustáleho zlepšovania. Snaží sa o faktické zlepšovanie životného prostredia komunikáciou a osvetou medzi všetkými, kto do neho zasahuje ale zasadzuje sa aj o právnu ochranu životného prostredia účasťou v povoľovacích konaniach (https://opac.crzp.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=FD287398550734C849BF16BBBA89), kde je neštátnym kontrolórom vecnej a právnej správnosti rozhodnutí úradov t.j. aby úrady rozhodovali tak, že ďalší socio-ekonomický rozvoj je v symbióze s rozvojom a ochranou životného prostredia, čím sa snaží o Zelenú transformáciu Slovenska ako súčasti európskej Zelenej transformácie (https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/green-transition_sk).

S pozdravom,
--

Združenie domových samospráv | Marcel Slávik
sídlo: Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava
office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava
+421 907 901 676
www.samospravydomov.org
www.enviroportal.org
www.climaterealityproject.com

Informácie o preposlanej správe:
Odosielateľ: Okresný úrad Rimavská Sobota
Adresát: Združenie domových samospráv, o.z.
Dátum a čas uloženia v schránke: 27. 9. 2023 14:15:17
Predmet správy: Rozhodnutie
Značka odosielateľa: OU-KE-OSZP3-2023/036240-015
Značka prijímateľa:

Obsahom tejto správy je 1 elektronický dokument.

Zoznam elektronických dokumentov:
COO.2176.131.3.4438603.html

Táto správa bola preposlaná z elektronickej schránky.

Táto správa môže obsahovať dôverné alebo súkromné informácie. Ak nie ste určeným príjemcom tejto správy, informujte nás o tom a správu ihneď odstráňte. Akékoľvek zverejnenie, rozmnožovanie alebo iné používanie tejto správy neoprávnenými osobami je zakázané. Odosielateľ tejto správy zároveň nezodpovedá za škody, ktoré môžu vzniknúť v súvislosti s preposlaním správy cez internet.